

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVI. ÉVFOLYAM 272. SZÁM 236

ÁRA: 80 FILLÉR

1969. NOVEMBER 25., KEDD

Őszi hétköznapok

Mostanában gyakran elmondjuk: régen volt ilyen őszi. Fogalmazzunk lényegében elsősorban az időjárásnak kijáró elismerés összegződik, hiszen az időjárást illetően ezúttal nem panaszkodhatunk. Az őszi valójában olyan volt, amelyet legjobb álmunkban elképzelhettünk. Volt napfény, volt csapadék, s az átlagos hőmérséklet dolgában is nagyon kedvezően alakult a helyzet.

Ki ne örülne egy ilyen ideális, minden szempontból jónak mondható körülménynek? Örülünk, örülünk mindannyian, elsősorban azonban a mezőgazdaság dolgozói lehetnek elégedettek. Be tudták takarítani, el tudták végezni az őszi munkákat, meg tudták teremteni a jövő évek termésének az alapjait is. Valójában tehát elmondhatjuk, hogy olyan őszi van, ami gazdasági vonatkozásban a lehető legnagyobb reményekre jogosít.

De ez a remény már többet is jelent, mint pusztán csak gazdasági állapotot. Persze annak a jóváéneke, hogy mezőgazdaságunkban rendben vannak a dolgok, helyzetünk jól alakult roppant nagy jelentősége van. De éppen ezzel összefüggésben vagy ebből kifarjadzóan e hangulatot is tovább lehet gondolni és tovább is kell gondolnunk. Közérzet dolgában s ez talán még az előbbinél is lényegesebb.

Közérzetünk természetesen általánosabb vonatkozású. Társadalmunk minden rétegére kiterjed, társadalmunk egészéből sugárzik s annak megfelelően nyer összességet. Ma már nincsenek szigorúan elhatárolt limeszek foglalkozási ágak között. A természettudóst, az egészségügyi szakembert mondjuk a mezőgazdasági helyzete, állapota éppen úgy érdekli, mint az üzemi dolgozót, a művészet munkáit. S nem véletlenül. Az összefüggések adottak és természetesen, s valójában arról van szó, hogy a szocialista társadalmon belül a gondok is, az örömeik is közelebb kerültek egymáshoz, tulajdonképpen egy ihletforrásból táplálkoznak. S történetesen abból az ihletforrásból, hogy nekünk társadalmi vonatkozásban feladataink vannak, küldetésünk van s ezeket teljesítenünk kell. S közösen, együtt gondolkodva kell teljesítenünk, hogy eredményeink még gazdagabbak legyenek.

Közhangulat dolgában tehát az őszi is a kezünkre játszott. Azonban mivel éppen az őszi hétköznapokról van szó, néhány dolgot szükséges szerűen is hozzá kell fogalmazzunk az eddigiekhez. Ilyeneket: közismert és köztudott dolog, hogy falvaink, községeink, illetve az a terület, amelyet átfogóan mezőgazdaságnak nevezünk, a tavaszi, nyári és őszi hónapokban szinte nyakig vannak a munkával. Dolgoznak, tevékenykednek, kikapcsolódnak, pihenésre, szellemi változatosságra ügyeskedve alig van idejük. Gyakorlatilag nem is lehet, mivel lekötött őket azoknak a tennivalóknak a sűrűsége, amelyeknek az elvégzése nem tűr halasztást. Valójában tehát most, az őszi munkák befejeztével kezdődhet ezeknek a lehetőségeknek a felmérése és hasznosítása is.

Mire gondolunk? Manapság például közismert a tévé, a rádió szerepe, de közismertek az olyan művelődési formák is, mint az olvasás, a különböző kulturális programok, az őszi-téli politikai oktatások megszervezése, hogy csak a legkézenfekvőbbeket említsük. Vitathatatlan, hogy ezek jelentősége éppen a mostani, vagy az elkövetkező időkben nő majd meg. S ezeket a lehetőségeket ki kell használnunk, gyümölcsöztesztünk kell. Gyümölcsöztesztünk kell, mert éppen falvainkban, községeinkben nagyon igazak azok a költői megfogalmazások, amelyek a feladat lényegére utalnak. Erre: éhe a szónak, éhe a szépeknek! Nem lehet vitás, hogy a téli falusi népművelés ebből az igényből kell, hogy táplálkozzék, s ennek az igénynek megfelelően kell, hogy alakuljon.

KISZ-küldöttértekezlet a járműjavítóban

A küldöttértekezlet egy csoportja (Seress József felv.)

A napokban tíz KISZ-alapszervezet hatvan küldötte jelent meg a MÁV Debreceni Járműjavító Üzem KISZ-küldöttértekezletén, hogy meghallgassa a vezetőség beszámolóját és megválassza az új vezetőséget — írja tudósítónk, Volosi-

novszki János. — Az értekezleten megjelent Szolek András, a városi pártbizottság ipari osztályának vezetője is.

A beszámolót Mendre Ferenc KISZ-titkár tartotta, kiemelve azt az eredményes munkát, amit az

Mendre Ferenc KISZ-titkár beszámolóját tartja

üzem KISZ-szervezete végzett a politikai oktató-nevelő munkában. A fiatalok nagyobb része tanul, képezi tovább magát, és részt vesz a KISZ-oktatás valamelyik formájában. Ugyanakkor a munkában is helytállnak az üzem fiataljai, élen járnak a minőség javításában, az anyaggal való takarékoságban, s a különböző versenyeken is szép sikerrel vesznek részt. Két év alatt például 91 ifjú kapta meg a „Szakma ifjú mestere” címet. Az üzem fiataljainak 60 százaléka, 380 ifjú dolgozó tagja a KISZ-szervezetnek, s közülük 73 párttag. Érdekesként és jóleső érzéssel említette a beszámoló, hogy az elmúlt két és fél évben valamennyi KISZ-tag kapott jó munkáért jutalmat, s többen kaptak magas KISZ-kitüntetést is.

A beszámoló utáni vitában huzónnyegyen szóltak fel, s mondták el észrevételeiket, javaslataikat az ifjúság sajátos problémáiról, érdekvédelmi, bérezési és sportolási kérdésekről. A második napirendi pontként megválasztották a 31 tagú KISZ-bizottságot és a 9 tagú küldöttséget, majd a végrehajtó bizottságot, melynek titkára ismét Mendre Ferenc lett.

Tanácskozás a tsz-tagok üdültetéséről

Hétfőn egész napos tanácskozást rendeztek Debrecenben a tsz-üdülöben a szövetkezeti tagok üdültetésének megszervezéséről, lebonyolításáról. A megbeszélésen részt vettek kilenc tisztántúli területi szövetség és a TOT munkatársai, a szövetségek mellett működő szociális bizottságok elnökei.

Mikecz József, a tsz-üdülö igazgató tanácsának vezetője mondott megnyitót, majd Varga Ernő, a TOT munkatársa adott tájékoztatást a termelőszövetkezeti tagok üdültetéséről, az ezzel kapcsolatban jelentkező igényekről és az

igények kielégítésének lehetőségeiről.

Az új termelőszövetkezeti törvény biztosítja a szövetkezeti tagoknak is az évi fizetett szabadságot. Ennek alapján az ország közös gazdaságában 6—700 000 tag jogosult évente fizetett szabadságra. Vagyis a változó élet- és munkakörülmények, a biztonságosabb megélhetés és a több szabad idő következtében évről évre növekszik a szövetkezeti parasztság üdülési igénye. A jól gazdálkodó termelőszövetkezetek jelentős anyagi alapokkal rendelkeznek is erre a célra, de nagyon sok esetben a jogos

törekvések a kellő tapasztalat hiányában nem megfelelően valósulnak meg. A szervezett üdültetés kialakítására vannak kezdeményezések, nagyobb közös üdülö építései készülnek tervek, de ezek a termelőszövetkezeti tagok igényeinek csak egy részét tudják kielégíteni. A TOT elnöksége szükségesnek és indokoltnak tartja, hogy a tsz-tagok üdültetését a meglévő lehetőségek kiszélesítése mellett szervezett keretek között fokozatosan és ésszerűen telepített üdülöhálózattal segítse. Az üzemi üdültetés és egyéb lehetőségek mellett indokolt egy központi szervezett és irányított üdülöhálózat létrehozása a szövetkezeti parasztság érdekében. Természetesen olyan formáról van szó, amely kulturált módon biztosítja a szövetkezeti tagok üdülését, pihenését.

A Hajdú-Bihar megyei Termelőszövetkezetek Önellő Közös Üdülöjét Bieliczky Sándorné mutatta be a tanácskozás résztvevőinek. Hatodik esztendeje üzemel a 164 közös gazdaság összefogásával megépített debreceni nagyerdei üdülö, s eddig közel 21 000 vendéget fogadtak. Az a törekvése az üdülö igazgatóságának, hogy megyénk termelőszövetkezeti tagjai közül minél többen pihenjenek a debreceni üdülöben, de lehetőség nyílik a csereüdültetésre is.

Debreceni diák – olimpiai kerettag

A középiskolások matematikai olimpiáját évenként rendezik meg Európa más-más országában, melyen magyar diákok is rendszeresen szerepelnek. Az idei olimpiai keretet már összeállították az év folyamán legeredményesebben tevékenykedő középiskolás matematikusokból. A keret tagjai közé választották Györy Györgyöt, a Kossuth Gimnázium negyedik osztályos tanulóját is, aki a múlt évben

az országos tanulmányi versenyen harmadik helyezést ért el, a Középiskolai Matematikai Lapok feladatmegoldó versenyén pedig folyamatosan magas pontszámot kap. Osztálytársa, Szamosújvári Sándor tavaly a fizikai olimpiai keret tagja volt. Mindkettőjük matematikai tanára Vikár István, fizika tanárunk és egyben osztályfőnökük dr. Dézsy Zoltánné.

Vadászház avatása Berekbőszörményben

A napokban új vadászházat avattak Berekbőszörményben. A vadászház a biharkeresztési Petőfi vadásztársaság tulajdona. Az építészhez az anyagot a vadásztársaság adta: Társadalmi munkával építették fel, van benne egy nagy és két kisebb méretű szoba, előtér, negyven négyzetméter alapterületű helyiség, amely nyáron nevelő, télen pedig raktár. A nevelő rekeszekkel beépített, és már ebben az évben kétszáz tojó fácánt helyeznek el benne.

Az átadáson ott volt Prostyák István, a Biharkeresztési Járás Tanács vb-elnöke, aki megköszönte a társadalmi munkában résztvevők közreműködését — írja Kusmicszky Gyula tudósítónk.

TAKARÉKOSÁGI ANKÉT FÖLDESEN

A földesi takarékszövetkezet igazgatósága a napokban ankétot tartott, ahol a jelenlevő tagok előtt Bíró Ferenc ügyvezető ismertette a takarékszövetkezet elért eredményeit és további feladatait. Többek között elmondotta, hogy az alakulás óta a szövetkezet taglétszáma százhuszonötől kétezer-háromszázötven tagra emelkedett. A jegyzett részleg összege kétszáznegyvenezer forint, a betét összege pedig egymillió háromszázezer forint.

Az ankét résztvevői arról is beszélgettek, hogy hogyan kellene még szorosabb kapcsolatot teremteni a lakosság és a takarékszövetkezet között, s elhatározták, hogy a jövőben a termelőszövetkezetek, a szövetkezetek valamennyi gyűlésén ismertetik a takarékszövetkezet eredményeit — írja Gál Zsigmond tudósítónk.

Emeletes házak Hajdúnánáson

Egy évvel ezelőtt Hajdúnánáson is megkezdtek az emeletes házak építését. A Bocskai utcán ötvenegy lakásos, négyemeletes ház épült, földszintjén üzlethelyiségekkel. A Köztársaság téri ötvenhárom lakásos ház szintén négyemeletes. A két ház átadása a napokban megtörtént, s a boldog lakástulajdonosok karácsonykor már az új lakásokban ünnepelehetnek.

November 17-én tizenhat fiatal házaspár költözött be Hajdúnánáson a felépült KISZ-társasházba. A tervek szerint a jövő esztendőben újabb négy OTP-ház építését kezdi meg a városban — írja tudósítónk, Tóth Edit.

Leszállt az Apollo 12

Washington (MTI)

Magyar idő szerint 18.44 órakor az Apollo 12 asztronautái végrehajtották az űrhajó utolsó pályamódosítását.

Az Apollo 12 magyar idő szerint pontosan 22 órakor leszállt a Csendes-óceán vizére.

Karanténba kerülnek az Apollo 12 űrhajósai is, mivel a tudósok még nem állapították meg egyértelműen, hogy behurcolhatnák-e a Földre a Holdról ismeretlen eredetű fertőzéseket.

Conrad, Bean és Gordon már az egészségügyi zárlat idején megkezdte tapasztalatai átadását az Apollo 13 leendő űrhajósainak. Az új holdexpedíció a terv szerint márciusban indul el és a Fra Mauro holdkráter környékét tanulmányozza majd. (Kiss Csaba)

Vietnami közoktatásügyi küldöttség Hajdú-Biharban

Hétfőn megyénkbe érkezett a Vietnami Demokratikus Köztársaság hazánkban tartózkodó közoktatásügyi küldöttsége. A négytagú delegáció Vo Thuan Nho miniszterhelyettes vezetésével Debrecenben először a megyei tanácsháza épületébe látogatott, ahol a küldöttséget fogadták. Jelen volt Sikula György, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, dr. Ambrus István, a Hajdú-Bihar megyei Tanács vb-elnöke és Kigyós Sándor, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője.

A vietnami vendégeket tájékoztatták megyénk közoktatásügyi helyzetéről, majd élénk eszmecsere alakult ki, elsősorban oktatásügyi és művelődéspolitikai kérdésekről. A delegáció hétfői programjában szerepelt a Kossuth Lajos Tudományegyetemen tett látogatás is, ahol a vendégeket dr. Kónya István egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes fogadta.

A Vietnami Demokratikus Köztársaság közoktatásügyi küldöttsége több napot tölt megyénkben. Kedden Balmazújvárosban és Ebesen, szerdán Derecskén, csütörtökön, pénteken és szombaton pedig Debrecenben találkoznak a közoktatásügyi vezetőivel, tekintenek meg oktatásügyi intézményeket, szereznek tapasztalatokat. A vendégek vasárnap utaznak el Hajdú-Biharból.

December 22-én kezdődik az iskolákban a téli szünet

Az általános és a középiskolákban a téli szünet december 22-én kezdődik és 1970 január 14-ig tart. A Művelődésügyi Minisztériumban kapott tájékoztatás szerint a szünet előtti utolsó tanítási nap december 20., szombat lesz, a szünet utáni első pedig január 15., csütörtök. A szünet ezúttal azért tart tovább, mert több mint 50 ezer pedagógus segíti a népszámlálást. Ebben a munkában a nevelők önkéntes jelentkezés alapján vesznek részt.

A következő hetekben a pedagógusok fokozottan ügyelnek arra, hogy a tanulók a szünet kezdeteig kellő számú felelettel rendelkezzenek, még bőven van idő arra is, hogy a különböző tárgyakból gyengébben állók javítsanak jegyeiken, hogy minél jobb eredménnyel zárhassák a félévet. A diákok első félévi jegyeit a december 22-i állapotot alapul véve — a téli szünetben sorra kerülő osztályozó értekezleten zárják le és a szünet utáni első tanítási napon az ellenőrző könyv útján hozzák a szülők tudomására. (MTI)

Hazánkba érkezett a Német Kommunista Párt küldöttsége

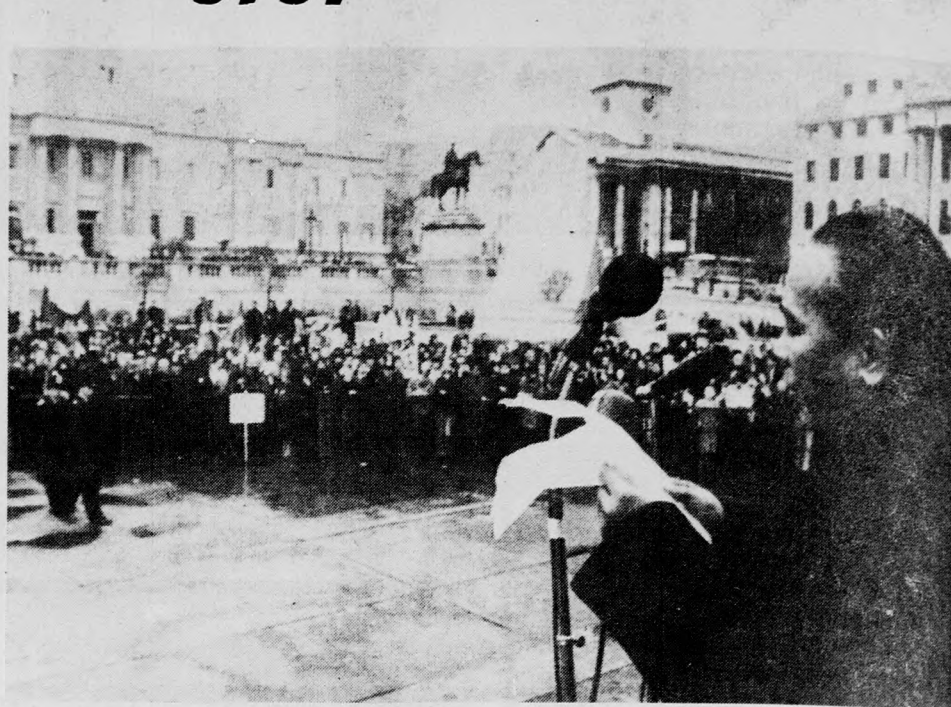
A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására hétfőn Budapestre érkezett a Német Kommunista Párt küldöttsége, melyet Kurt Bachmann, a párt el-

nöke vezet. A küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Komócsin Zoltán, a Központi Bizottság titkára és Garai Róbert, a Központi Bizottság osztályvezető-helyettese fogadta. (MTI)

Felmentés—Kinevezés

Az Elnöki Tanács a külügyminiszter előterjesztésére Vince József rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet — érdemei elismerése mellett — más fontos munkakörbe helyezése miatt felmentette a bukaresti nagykövetségünk vezetésére kapott megbízatása alól. Egyben Martin Ferenc rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízta hazánk bukaresti nagykövetségének vezetésével. (MTI)

Tüntetés és nagygyűlés Londonban

Vasárnap angol békeharcosok nagy vietnami béketüntetést tartottak a Hyde Parkban, majd a Trafalgar téren rendezett nagygyűlésen vettek részt, ahol többek között Tran Cong Tuon, a VDK képviselője mondott beszédet. (Telefó — AP—MTI—KS)

A Szovjetunió ratifikálta az atomsorompó-szerződést

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége hétfőn ratifikálta az atomfegyverek továbbterjedésének megakadályozásáról szóló szerződést. Az erre vonatkozó határozatot a Kremlben Nyikolaj Podgornij elnökletével megtartott ülésen fogadták el. A Legfelsőbb Tanács Elnökségének ülésén jelen volt Leonid Brezsnyev, az SZKP főtitkára, Alekszej Kozsigin miniszterelnök, valamint több más szovjet párt- és állami vezető.

Az atomsorompó-szerződést 1968. július 8-án írták alá egyidejűleg Moszkvában, Washingtonban és Londonban, eddig mintegy 90 állam csatlakozott hozzá.

A szerződés rendelkezési értelmében az atomhatalmak vállalják, hogy sem közvetlenül, sem közvetve nem adják át más országoknak atomfegyvereiket, nem nyújtanak segítséget ilyen fegyverek előállításához vagy megszerzéséhez, ugyanakkor viszont az atomfegyverekkel nem rendelkező országok kötelezik magukat, hogy

nem állítanak elő és nem szereznek be ilyen fegyvereket.

Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter, az atomsorompó-szerződést méltatva az ülésen megállapította, hogy a szerződés az egyik legfontosabb nemzetközi jogi normát önti rendelkezés formájába.

A szovjet külügyminiszter egyebek között felhívta a figyelmet a szerződésnek annak a cikkelyére, amely leszögezi, hogy az atomfegyvert nem lehet továbbadni sem egyes államoknak, sem államcsoportosulásoknak, így katonai szövetségeknek sem. Gromiko ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a szerződés nem fogja korlátozni az atomenergia békés felhasználását, sőt lehetővé teszi a szerződést aláíró országoknak a széles körű együttműködést ezen a területen.

A szovjet külügyminiszter hangsúlyozta: a szerződés hatálybalépése elő fogja segíteni olyan légkör kialakulását, amelyben

bármely államnak nehéz lesz a szerződés feladatainak ellentmondó lépéseket tennie, tekintet nélkül arra, hogy atomhatalmakról vagy atomfegyverrel nem rendelkező országokról lenne szó.

Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke zárszavában rámutatott, hogy az atomsorompó-szerződés kellő hatékonysággal zárja el az összes közvetlen és közvetett utat az atomfegyverek továbbterjedése előtt.

Hangsúlyozta, hogy ez a szerződés lényeges lépés lesz más fontos leszerelési problémák, mindenképp az atomleszerelés problémájának megoldása felé. A Szovjetunió kész minden tőle telhetőt megtenni e nemes cél érdekében — mondotta.

Az elnökség tagjai egyhangúlag jóváhagyták az atomsorompó-szerződés ratifikálásáról szóló rendeletet, majd Nyikolaj Podgornij aláírta a rendeletet és a ratifikációs okmány három példányát.

Második hete folynak a tárgyalások Helsinkiben, a stratégiai atomfegyverek korlátozásáról a Szovjetunió és az Egyesült Államok között. Felső képképen: (baloldalt) Szejmonov, a szovjet küldöttség vezetője, és a delegáció több más tagja, alsó képképen: (baloldalt) Gerard C. Smith, az USA küldöttségének vezetője, munkatársaival. (Napló-telefó — AP—MTI—KS)

Időszaki tanácstagválasztás Debrecenben

November 23-án, vasárnap Debrecenben időszaki tanácstagválasztást tartottak, amelynek során a megüresedett tanácstagi helyekre új tanácstagokat választottak meg. Az időszaki választás alkalmával egy városi tanácstagot és kilenc kerületi tanácstagot választottak meg a választópolgárok. Vasárnap négyezer-hatszázötven választópolgár adta le szavazatát a szavazóhelyeken.

A szavazás eredményeképpen a 85. számú városi választókerület tanácstagja Szabados Lajos faesztergályos lett.

Az I. kerületben Dezső Györgyöt választották meg kerületi tanácstaggá. A II. kerületben őt választókerületben került sor tanácstagválasztásra: dr. Berta Istvánt, Bálint Józsefet, dr. Birkás Józsefet, Nagy Károlyt, Nagy Istvánt választották meg tanácstaggá. A III. kerület új tanácstagja Faragó Lajos, Kiss Lajos és Szabó Sándor lett.

Megtartotta közgyűlését a DVSC

Oláh József sportkörti elnök beszámolót tart

A DVSC tegnap, hétfőn délután a nagyalloás oktatótermében tartotta meg sportkörti beszámoló és vezetőségválasztó küldöttközgyűlését. Az ülésen többek közt részt vett Basa Imre, az MSZMP Debreceni Városi Bizottságának titkára, Bartha János, a Hajdú-Bihar megyei Tanács vb-elnökhelyettese, Szegedi Nándor, a debreceni MÁV-igazgatóság vezetője, Nagy Ernő, az MTS Hajdú-Bihar megyei tanácsának elnöke; Mrovcsák József, a Vasutas Szakszervezet sportosztályának vezetője.

Csabai Józsefnek, a DVSC elnökségi tagjának megnyitóját Oláh József, a DVSC elnöke ismertette a vezetőség beszámolóját, majd Vincze Gábor, a számvizsgáló bizottság elnöke ismertette a sportkör gazdálkodását. A beszámolóhoz számosan szólaltak fel a küldöttek közül. Ezután a közgyűlés megválasztotta a 11 tagú elnökséget, a háromtagú számvizsgáló bizottságot, majd sor került a legjobb munkát végzők, jó eredményeket elért sportolók megjutalmazására.

A közgyűlés ismertetésére még visszatérünk.

Vöröskeresztes szervezet alakult az Alföldi Nyomdában

Az Alföldi Nyomda dolgozói már régóta kiveszik részüket a Vöröskereszt egyik legfontosabb munkájából, a véradásból, de eddig még saját szervezetük nem volt. A napokban sor került a helyi szervezet megalakítására. Az alakuló ülésen mintegy hetvenen vettek részt, hetven olyan dolgozója az Alföldi Nyomdának, akik részesei, tagjai akarnak lenni a szervezetnek, amelynek célja az emberek segítése, az emberek életének megmentése, jobbá, szebbé tétele.

A helyi szervezet alakuló és vezetőségválasztó ülést dr. Piros István, a nyomda üzemorvosa nyitotta meg, majd dr. Pávai Ágnes, a Vöröskereszt városi vezetőségének tagja tartott előadást. Részletesen szólt a Vöröskereszt feladatairól, ismertette létrejöttének okait, szükségességét, s elmondta, hogy a helyi szervezetek milyen segítséget nyújthatnak az embereknek többek között egészségügyi előadások, felvilágosító tanfolyamok, véradások szervezésével. Az előadás után dr. Pávai Ágnes a városi

szervezet nevében köszöntötte az Alföldi Nyomda többszörös vezetőjét, s a nyomda szakszervezeti bizottsága nevében ajándékokat adott át nekik.

Ezután került sor az új helyi

szervezet vezetőségének megválasztására. A helyi szervezet tagjai öttagú vezetőséget választottak, az elnöki teendőket Igricz Sándort, a titkári teendőket pedig Makó Dezsőt bízták meg.

Öregek napja a derecskei Petőfi Tsz-ben

Vasárnap bensőséges ünnepség keretében emlékeztek meg Derecskén a Petőfi Termelőszövetkezetben azokról a tagokról, akik már kiüregedtek a munkából. Közel 250 nyugdíjas és járadékos tagot fogadtak a termelőszövetkezet székházában a szövetkezet vezetői, köztük több olyan idős embert, akik alapítói voltak két évtizeddel ezelőtt a közös gazdaságnak. Az „Öregek napja” ünnepségen részt vett a bolgár dulovói „Kommunizmus útján” Termelőszövetkezet Derecskén tartózkodó küldöttsége is.

Szabó Lajos, a Petőfi Termelőszövetkezet elnöke köszöntötte az

idős tagokat, nyugdíjasokat, járadékosokat, s beszámolt a Petőfi Tsz-ben végzett munkáról, eredményekről és tervekről. A termelőszövetkezet elnöke közölte az igazgatóság legutóbbi, az öregekkel kapcsolatos határozatát, amely szerint a munkából kiüregedett tagoknak a termelőszövetkezet fokozott segítséget nyújt a háztáji terület megmunkálásához és a termény hazaszállításához.

Délben ebédelt a vendégül az igazgatóság az idős embereket, majd utána hosszasan elbeszélgettek a szövetkezet munkájáról, saját életükről.

EL

Néhány beszélgető, akikben a mellesleg ennél forr. Napról-napra nyílnak építési hivatások formáló...

Nem lehet tartózkodni, nek, hogy vállalkozóknak, ha az igazságot hogy figyeld, gondolatlanul meztessük zárólag esetleges.

Miről is a fiatal szünetével népművelőket a képzettek gyakorlati őket mind látja őket, korszak népművelő korlati jelek.

Először Gondjuk tapasztal valóságos kétséges, nyek gyak, a mai meggyőző szervezett közőkők helyek nem ményt, másrészt a vé. Kevés e munka már ott, a az intéz ahol kísér tatás nehé.

Igaz az képzés ált gyakorlati igaz az, h tételek al népművelő adatába ve legesnek a amit kapo sem bizon korlati tap velést okta ve, ha va lóban vag.

Mindéz igazság, b meiben. L ker száma működő f lyet nem koton vég zedes, sőt delközö ta őket. Vaj ha megka megtanító mennyi te nár, ha e s kudarcot, az niert nem gyan legy.

Nem vi célja a g tés. Azon sósorban korlati te jártas fia lehet, a g tapasztala.

Jelenleg zamosan. évforduló végéig tar máris szá nek jobb verseny-c tömegmoz buzdít ha hullámvás válik.

Az új sem a va konkrét pontilag. kapcsolód tervekhez számbave seny lehe ben nem feladatok piaci h leginkább kuláskra korolhatn csak vá munkahé

ELMÉLET VAGY GYAKORLAT?

Csendes polémia a népművelők képzéséről

Néhány tizedes ifjú népművelővel beszéltem a napokban. Olyanok, akik nem fáradtak el még ebben a munkában, tudnak hinni, lelkesedni és lobogni s ami még ennél fontosabb, tudnak tenni is. Napról-napra, szívósan és keményen építik fel az alkotást, amelyet hivatászeretük és emberformáló hitük tervezett meg.

Nem akarok én tehát velük vitatkozni, örülök annak, hogy ilyenek, hogy őszinték, szókimondók, vállalják saját gondolataikat. Örülök annak, hogy nem fáradtak el. De az igazság viszont azt követeli, hogy figyelmeztessük őket néhány dologra, amelyet pontatlanul, megfontolatlanul ítélek meg. Figyelmeztessük pedig azért, nehogy kizárólag másokat tegyenek felelőséssel esztelen kudarcaikért.

Miről is van szó konkrétan? Ezek a fiatal népművelők lázasan és szenvedélyesen marasztalták el a népművelőképző felsőfokú tanítványokat azért, mert szerintük nem képezték ki őket megfelelően a gyakorlatra, nem tanították meg őket mindenre, ami elé az élet állítja őket, egyáltalán elmaradtak, korszerűtlennek ítélik meg a népművelőképző intézmények gyakorlati jellegű képzését.

Igazuk van-e?

Első pillanatra igazuk van. Gondjuk valódi gond, keserűségük tapasztalatból ered, fenekedésük valóságos hibák ellen irányul. Nem kétséges, a népművelő intézmények gyakorlati nevelő tevékenysége a mai napig sem alakult ki meggyőzően, sem tartalmában, sem szervezetében. Kísérletek, próbálkozások hosszú sorát látjuk, amelyek nem hozzák meg a várt eredményt, mert egyrészt az anyagi, másrészt az erkölcsi ráfordítás kevés. Kevés a társadalmi elismerés, e munka megbecsülésének gondja már ott, a gyakorlatoknál kezdődik, az intézményekben, szervekben, ahol kísérleteznek a gyakorlati oktatás nehéz gondjait megoldani.

Igaz az is, hogy a népművelőképzés általában véve sem elég gyakorlati szemléletű s szellemű, igaz az, hogy elsősorban elméleti tételek alapján nyugszik, s az ifjú népművelő a gyakorlat sodró áradatába vetve gyakran érzi fölöslegesnek azt az elméleti anyagot, amit kapott évek hosszú során. Az sem bizonyos, hogy megfelelő gyakorlati tapasztalat van-e a népművelő oktató tanárok mögött, illetve, ha van is, felhasználják-e valóban vagy elfelejtik.

Mindez azonban a látszólagos igazság, bármennyire igaz is elemeiben. Látszólagos, mert olyasmint kér számon egy alig néhány éve működő felsőoktatási szakon, amelyet nem kérnek számon más szakokon végzettek, pedig több évtizedes, sőt évszázados múlttal rendelkező tanszékek készítettek fel őket. Vajon az orvos kész orvos, ha megkapja a diplomáját? Vajon megtanították a gyakorlat valamennyi tennivalójára? Vajon a tanár, ha első éven a katedrára áll s kudarcok érik, nem sikerül valami, az egyetemet hibáztathatja, mert nem tanította meg arra, hogyan legyen jó tanár?

Nem vitás, hogy az egyetemek célja a gyakorlatra való felkészítés. Azonban azt hiszem, nem elsősorban azzal, hogy kész, a gyakorlati tevékenységben is teljesen jártas fiatalokat bocsát ki. Nem is lehet, a gyakorlatot majd az élet-tapasztalatok hozzák. De elsődleges

mégis az, hogy építsen ki a hallgatókban olyan elméleti tudásrendszert, olyan szemlélet- és igényrendszert, amelyre a hosszú évek gyakorlati tapasztalata épülhet s amelynek eredményeként a jó gyakorlati szakember kialakul. Az egyetemnek és főiskolának jelenlegi szervezeti keretei között szilárd és biztos ismeretanyagot adhatnak, az életben szükséges ismeretek rendszerét, amely nem lehet olyan mérvű, mint a sorvezető a sima lapú fűzetben. Igényre, tudásra, koncepcióra kell nevelnie az intézményeknek a népművelőket is elsősorban. Enélkül ugyanis minden gyakorlati tapasztalat hasztalan. Nem véletlen, hogy a szak-képzettséget megkövetelik ezen a pályán is. Pedig sokszor nagy gyakorlattal rendelkező népművelőket cserélnék fel tapasztalatlan fiatalokkal. Nyilván a perspektíva miatt, abban bízunk, hogy az ifjú népművelőjelölt rendelkezik olyan ismeretanyaggal, elméleti tudással, amelyre a gyakorlat ráépülhet.

Más kérdés — s nem tartozik vizsgálódási körünkbe jelenleg —, hogy a népművelők elméleti felkészítése minden esetben megfelelő szintű-e. Ugy értem, sürgetőbb és fontosabb feladat volna előbb ennek rendbetétele s ezzel már azt is jeleznem, hogy nem tartok mindent rendjénvalónak jelenleg.

A fenti dolgok azonban nem kizárólagos bizonyítók erejűek. Hozzá kell tennünk ehhez másokat is. Például a népművelés szakra irányulás, jelentkezés, felvételi stb. rendszerét. Evek óta visszatérő tapasztalat, hogy azok jelentkeznek elsősorban e szakra, akik valamilyen művészeti ág iránt intenzíven érdeklődnek s bevallott vagy eltitkolt művészeti ambícióval rendelkeznek. Nemcsak az igaz, hogy a népművelőszakosok írának, verset mondanak, rendeznek, hanem az is igaz, hogy épp azért írának, szavalnak, rendeznek, mert főként ilyen ambícióik vannak. De nincsenek hasonló ambícióik a mezőgazdasági ismeretterjesztés, műszaki klubok, világnézet, nevelés, társadalmi ünnepek, közéleti formák stb. vonatkozásában. Ez az irányultság befolyásolja az egyetemen vagy főiskolán töltött évek alatt a hallgató önképzését, olvasmányait stb., így aztán természetes, hogy mire végez, nem a népművelés általános gyakorlathoz szerez saját maga sok tapasztalatot, hanem egy-egy művészeti részterülethez, amely jobban érdekli. A népművelészetes hallgatók kiválasztása, felvételiztetése szerintem vitatható rendszerben történik. Ez is egyik magyarázata annak, hogy a végzett hallgatók közül aztán nagyon sokan más területen helyezkednek el.

Hozzá tartozik ehhez, hogy sokan félreismerik a népművelést. Az egyetem célja nem az, hogy kiábrándítsa a hallgatókat abból a munkából, amire készülnek. Épp ezért esik talán kevesebb szó a gyakorlatról, valóságos gondjairól. Viszont az a tapasztalat, hogy első éven sokkal többen akarnak népművelők lenni, mint könyvtárosok, de a végzés után egy-két évvel mégis inkább a könyvtári munka vonzza őket, mert a népművelés jelenleg gyakran áttekinthetetlen szervezete és tartalma nem nyújt számukra elég munka- és életbiztonságot (anyagi és erkölcsi megbecsülést érve ez utóbbit).

Mindez tehát motiváló tényező,

hallgatni róla fölösleges s éppen azok az elején említett lázas ifjú népművelők nyilatkoztak úgy, hogy bizony inkább vállalnak egy tudományos állást valahol, mint egy közszolgálati vagy járási művelődési munka irányítását. Nyilvánvaló, mondhatná bárki, hiszen e kettő társadalmi rangja, megbecsülése, a végződés munkája jellege összehasonlíthatatlan. Persze, mondom én is, hiszen éppen ez az egyik baj.

Mindezeknél is fontosabb azonban a következő érv. Debrecenben például az orvosképzés rendelkezik klinikával, az agrármérnökképzés tanegységével, a tanár- és tanítóképzés gyakorló iskolával. A népművelő- és könyvtáros képzés nem rendelkezik semmivel. Nincs gyakorlati intézmény, olyan hely, ahol rendszeresen és állandóan végeznének ilyen munkát. Végeznék persze így is, a Megyei Művelődési Központ a tőle telhető lehetőséget megadja, ez azonban kevés. Kevés, mert nincsenek a megyei népművelési intézményeknél sem olyan személyek, akik munkaköri kötelezőségeik miatt fogják irányítani ezt a munkát, egyszóval sokkal inkább szívességgel ez most, mint egyébként épülő rendszer. Megkérdem tehát néhány népművelőt, aki nyáron egyhónapos gyakorlaton volt itt-ott, végzett-e valamilyen konkrét munkát. A legtöbben szinte semmit. Egyrészt mert a nyár nem éppen főszezon a népművelésben, másrészt mert szegény gyakorló népművelő örül, ha maga el tudja végezni amit kell, s nem kell külön foglalkoznia egy mindenre kíváncsi ifjúval. Érthető ez? Persze, hogy érthető. Azonban ez is csak azt igazolja, hogy amíg nincs megnyugtatóan rendezve a népművelőképzés gyakorlati intézményeinek státusa és rendszere, addig nem igen várhatunk jelentős társadalmi előrelépést.

Nemigen mernék vállalkozni arra, hogy az eddigiekben feszegetett ellentmondásokat javaslatokkal feloldjam. Az sem bizonyos, hogy minden érvem jogos és igaz. Csak egy biztos: a népművelőképzés tartalmáról kell mindenképp beszélnünk, ha a népművelés tartalmáról, személyi feltételeiről kívánunk összefüggő képet szereznünk, távlati perspektívát rajzolni. A fluktuáció a fiatalok körében is óriási mértékű. S emiatt legtöbben — a népművelés irányítói közül különösen sokan — a népművelőképző intézményeket teszik felelősé. Pedig nem biztos, hogy kizárólag csak őket terheli a felelősség.

Éppen ezért aztán nem is elsősorban ezekkel a fiatalokkal vitatkozom én, hiszen bennük a szókimondás vágya lobban. Hanem inkább azokkal, akik magasabbról jobban belátják a területet s mégis egyedül a képzést bírálják. Pedig nekik tudniuk kellene azt is, mennyire gyerekipőben jár ez a képzés még mindig, mind szervezeti, mind tartalmában. De tudniuk kellene azt is, hogy ez nemcsak a képzést végző intézmények gondja s hibája. A társadalmi életfolyamatokban kell helyére rakni a népművelést, akkor minden ítélet más akusztikát kap.

S még valami: éppen a munkahelyeknek, tanácsoknak, művelődésügyi intézményeknek kell biztosítani, hogy a végzés után jó gyakorlatot szerezzen a fiatal népművelő. Vajon ki a felelős azért, ha nem ilyet szerez?

Bényei József

Jegyzet

A hegymászó minden köre vigyáz

Tudják milyen egyszerűen keletkezhet egy kőlavina? Valahol, fenn a csúcsonál egy vigyázatlan turista megrúg egy követ, az elindul lefelé, egyre gyorsul, egyre nagyobbakat pattan, s közben megmozdít, magával sodor más követeket is. Mire a völgybe ér, már valóságos lavina. Völgyeket zárhat el, házakat temethet be, tragédiákat okozhat.

Ez a veszedelmes lavina szombaton este a televízió előtt ülve jutott eszembe. Nem a híradó adott rá okot, hanem Fehér Klára Egyezményű kis ügye.

Mert miről is volt szó tulajdonképpen a szombat esti dokumentumjátékban? Egy siető fiatalember a villamoson úgy félresodort egy nőt, hogy annak leszakad a gombja. Ebből az egyetlen durva és fölösleges mozdulatból bonyolódik minden, s közben az ingerültség mint pusztító járvány, egyre szélesebb körben terjed el az indító gége után — hogy a történetnek igazi csattanója legyen — bumerángxzerűen visszatér az indító gomb: a végig sértett professzornő százkilencvenes vérmérséklete nem ismer irgalmat a vizsgáló fiatal szemben.

Persze, ilyen lehetősége csak az íróknak van, hogy egy történetet annyire kereké formáljon. Az életben aligha lehetne nyakoncsipni, hogy hogyan út vissza a mi hátunkra a mi idegességünk. Sőt, hogy őszinték legyünk, mi magunk általában azt sem igen lennénk hajlandók elismerni, hogy bárki nek is kellemetlenséget okozunk, bosszús perceket szerezünk. Mi csak azt tudjuk, s azon vagyunk felháborodva, hogy mások nem tisztelik kellőképpen a lelki nyugalmunkat, nem veszik figyelembe, hogy dolgozó emberek vagyunk, az idegeink nincsenek kitérőből, s hogy ebben a rohanó világban nagyon-nagyon vagyunk kedves szóra, egy-egy futó mosolyra, türelemre és megértésre.

Régi problémám már, hogy törvényeink nem egészen tökéletesek. Ugyanis, ha engem valaki bokánrúg, s annak látleletbe foglatható nyoma van, akkor jogomban áll feljelentést tenni, hiszen bántottak. De nincs bíróság, amelyik érdemben foglalkozna azzal, ha valaki napokra elrontotta a hangulatomat, s a bokafájásnál sokkalta nagyobb fájdalomt okozott nekem. (A becsületsértés fogalmát kimerítő esetek más kalapba tartoznak.) Az idegostályok — sajnos — sok száz neurotikus beteget sem nyújthat be sehova jogos igényt táppénzkiegészítésre, még akkor sem, ha netán — ez ritkább — pontosan tudja, hogy főnök, munkatárs, szomszéd, rokon, vagy ki örölte fel szép csendesen az egészségét.

De hát az idegklinikák, az már a végső eset, a mindennapibb a fájós fej, a marokszámra szedett andaxin, az elkecseregetett gyerek, aki refrénként napszámra csak azt hallja: „hagyjál már békén, nem látod, hogy majd felrobbanok!” Ezek a dolgok nem tragédiák, még a betegség szintjét se ütik meg, csak éppen ellopják valamit az életünkben. A hétköznapi apró örömet. A nyugalmat, a természet-szerűen villanó mosolyt, ami talán — megint csak ehhez a hasonlat-hoz kell nyúlnom — sokszor jóval értékesebb, mint egynémely tárgy, aminek eltulajdonítottját a törvény is bünteti.

Egy új könyv címe „andaxin korá”-nak nevezi a mi világunkat, s úgy vélem, senki sem tartja külö-

nösnek, érthetetlennek ezt a címet. A kérdőjel inkább úgy ágaskodhat: vajon elkerülhetetlenül szükségesszerű-e, hogy az andaxin — s társai a trioxazintól a seduxenig — legyen korunk embereinek egyik fő tápláléka. A gyógyszeriparnak ugyan élni kell valamiből, de nem tudom, tehetséges gyógyszervevő-szeink nem foglalkoznának-e szívesen például valami olyan szerrel, amitől gyorsabban nőnek a sertések, hogy több hús lehessen az üzletekben. (No tessék, akaratlanul megint egy bumeráng — mennyivel kevesebb lenne ez esetben a szombat délutáni bosszúságunk!) És betegség is van még éppen elég, aminek a gyógyításához, megelőzéséhez kevesnek bizonyulna a szép szó, a kedvesség.

Mert valóban erről van szó. Nem először — s félek, nem utoljára — írok én ezekről a dolgokról. Gondolom, általában mindenki egyet is ért velem, ahogy egyet érthettek szombaton este Fehér Klárával is. Csak éppen ismét a szokásos reakciót váltja ki belőlünk az efféle felvetés. Hogy bizony, nagyon helyes lenne, ha az üzletben az eladók figyelmesebbek, kedvesebbek lennének, ha az ügyintézők otthon hagyják a személyes problémáikat, ha a szomszéd nem éppen akkor porszivózna, amikor én aludni szeretnék. Vagyis: változnak meg mások, legyenek türelmesek, kedvesek mások, hogy nekem szebb legyen az életem.

Tehát, szeressük egymást, gyerekek? Legyünk türelmesek, elmézők egymással, egymás hibáival szemben, nehogy megbántsuk a lelki-egyensúlyát?

Szeressük hát, miért ne. Időnként nem ártana azon sem elgondolkozni, milyen nagy érték számunkra, hogy nem vagyunk egyedül lakói a földnek. A Magyarországot legutóbbi száma írja le annak a matrónának a történetét, aki valós modellje volt a könyvbéli Robinsonnak. Ez a szerencsétlen ember a lakatlan szigeten macskákat próbált megtanítani táncolni, hogy legyen körülötte valami, ami az emberekre emlékezteti. Nagyon rossz lenne robinsonnak lenni, ahogy kezdetben talán csak furcsa, később idegesítő lenne teljesen üres villamoson utazni, szomszédok nélkül élni. Szükségünk van nekünk egymásra, még akkor is, ha néha úgy érezzük, nagyon idegesít a környezetünk.

Legyünk elmézők? A hibákkal szemben nem! Igaz pillanatilag sem! S bármilyen furcsának tűnhet, ez is összefüggésben van azzal, hogy esetenként fékezünk az indulatainkat. A hibák ellen ugyanis csak akkor tudunk teljes joggal fellépni, csak akkor veszekedhetünk, csapathatunk az asztalra, ha jogtalanul, indokolatlanul nem tesszük azt. Aki megszokta, hogy mindig kiabálnak rá — így van ez gyereknél és felnőttnél is —, az végül már nem tud különbséget tenni, arról lepereg a jogos bírálat is. Ha általánosság válna, hogy csak a tényleges hibák miatt szólunk, akkor az üzleti eladó sem mondhatná azt, hogy „rapiis a kedves vevő”, mert nem hinné el neki senki.

A lavinával kezdem, illik, hogy azzal is fejezzem be. Aki hegyre mászik, az könnyen megrúghat egy követ. Ha megindul a lavina, lehet, hogy éppen az ő háztát fogja betemetni. Lehet, hogy másét, de azért is éppen olyan nagy kár. Így hát az igazi hegymászó minden köre vigyáz. Nagy Zsuzsa

REFORM ÉS MUNKAVERSENY

Ami konkrétan a jubileumi felszabadulási verseny céljait illeti, annak homlokterében népgazdaságunk nemzetközi piacképességének fokozása, a lakosság életszínvonalának emelése áll. Ezúttal nem csupán áttételesen, mint végső cél, hanem közvetlenül is. Mert kívánatos, hogy a reform harmadik, a harmadik ötéves terv utolsó, s a szabadságnak 25. esztendőjében a lakosság széles rétegei közvetlenül anyagi helyzetükön érzékeljék: országunkban a terv, az új mechanizmus, a verseny és minden óberettük van. A vállalat öntevékenysége, a dolgozók kezdeményezése akár közvetve az eredményesebb világpiacon szereplésünk révén, akár közvetlenül, hozzájárulhat a belkereskedelem jobb áruellátásához, a választék, a szolgáltatások körének bővítéséhez, a minőség javulásához. Mindez egyben a szállító, a szolgáltató vállalat jó hírnevét, piaci helyzetét is javítja és hozzájárul a nyereség, a részesedési alap, a helyi munka- és életkörülmények javításához.

A hatékony, a népgazdaságilag hasznos munka a legtöbb esetben a vállalati nyere-

ségben is tükröződik. Ezért sem lehet érdektelen a versenyzők számára az export-kötelezettségek teljesítése, a munka-termelékenység emelése, a takarékos készlet- és anyaggazdálkodás. A kollektívák tehát a jobb munkával közvetlenül is megalapozzák saját életszínvonalukat, hiszen a személyi jövedelmek növelésének, a vállalat gyorsabb fejlődésének a nagyobb nyereség az alapja. A vállalati nyereség azonban nem növekedhet érdemtelenül a fogyasztók, a vevők rovására, például ellentét nélkül áremeléssel. Ez ellen a dolgozók, mint vásárlók joggal tiltakozhatnak, bár mint termelők átmenetileg esetleg haszonélvezői az áremeléseknek.

A verseny, a feladatok tudatos vállalása jó alkalmat kínál a társadalmi, a gazdasági összefüggések, a személyes, a vállalati s a népgazdasági érdekek közötti kapcsolat, a reformelvek megismerésére. E felismerést segíti, ha a vállalat vezetői a dolgozók széles rétege számára érthető nyelvezetre fordítják, cselekvésre készítő jelzavakra bontják a vállalatra háruló feladatokat. Ha a verseny legjobbjai nem csupán erkölcsi,

hanem kellő anyagi elismerésben is részesülnek. (Jó formája ennek például az úgynevezett részleges rendszer, amelyben előre meghatározott pénzüsszeg felvételére jogosító utalványokat adnak a legjobbaknak az évvégi nyereségrészesedés terhére.)

A felszabadulásunk 25. évfordulója tiszteletére indított munkaversenyben máris több említésre méltó kezdeményezés született. Most, hogy a helyi öntevékenységek közvetlenül az érintett kollektívák és azok legjobbjai látják hasznát, s a nagyobb vállalati önállósággal lebontották az ésszerű munka útját álló korlátokat, nyílik igazán alkalom a szocialista munkaversenyre, a tömeges kezdeményezésekre. Persze ez a lehetőség csak ott és akkor válik valósággá, ahol és amikor helyileg megteremtik a folyamatossá, zavartalan munka szervezeti, technikai és személyi feltételeit. Így a felszabadulási versenyben mindenképp a vállalatok, a gyárak, az üzemek vezetői vizsgáznak, bizonyítva, hogy felszabadulásunk után 25 esztendővel a munka ésszerű, emberhez, tulajdonoshoz méltó, a magunk öröme és hasznára végezhető.

Kovács József

Zürzavaros házzámozás

Szinte minden évben megismétlődő panasz: baj van egyes utcák házzámozásával. Ugyanis, ahogyan fejlődik a város, ahogyan beépülnek üres telkek, vagy éppen szanált házak helyei — megváltozik azokban az utcákban a házzámozás. Ha ugyan az építés után röviddel megváltozik. Sajnos, nem mindig így van, akar olyan eset is, amikor legutóbb Rada János Debrecen, Lázár utca 17. szám alatti lakos írt levelet.

„Utcainkban mind a 15-ös, mind a 17-es házzámból három van. Ráadásul az azonos számú házak elég messze is esnek egymástól. Az érthető, hogy az üres telkek beépítése után házzámot kell adni az új épületnek. Csak hogy miért adnak olyan számot, amilyen már van az utcában? Az azonos házzámok ugyanis sok bosszúságot okoznak. Ha az állandó postai kézbesítő jár az utcánkban nincs semmi baj. Ha viszont helyettesítő postás, vagy táviratkihordó kézbesít, rögtön megvan a baj. Például november 10-én a helyettesítő postás egy levelet nem a címzettnek kézbesített, mert az első 15. számú házat látva nem is gondolta, hogy még két ugyanolyan számú van. Egy táviratot például két nap késéssel kaptunk meg, mert a postás az első 17. számú házzban nem találta a címet, így visszavitte a „címet ismeretlen” felirattal. Egy vasútra feladott küldeményrel ugyanígy jártunk — 3 nap késéssel jutott el hozzánk, addig kellett utána járunk. Nos, mi nem a postai helyettesítő kézbesítőket akarjuk elmarasztalni, elvégre nem járhatnak minden esetben végig minden egyes utcát, hogy nincs-e véletlenül több azonos számú ház. Úgy gondolom, a házzámozás rendezése is feladata valakinek egy ilyen nagy városban. Nagyon jó lenne, ha minél előbb rendeznék a számzóásokat utcánkban.”

Milyen fűtés lesz a Csapó utca 5—15 számú házzban?

A debreceni Csapó utca 5—15. számú ház lakói nevében írtak levelet a Napló szerkesztőségére címére.

„Idén két sajtó közlemény is jelent már meg bérházunk fűtéséről. Mi ugyanis több ízben panaszt tettünk amiatt, hogy a megyei KÖJÁLL kéménye ontja a kormot. Erre az egyik újságcikkben arról olvastunk, hogy mind a KÖJÁLL épületét, mind a bérházunkat 1970-ben bekapcsolják a távfűtésbe. Erdéklődtünk a távfűtési központnál, ahol azonban azt a választ kaptuk, hogy a mi bérházunk nem szerepel a távfűtési-bővítési tervben. Így aztán most teljes bizonytalanságban vagyunk. Van olyan lakótárs, akinél ki kellene cserélni a cserépkályhát, másoknál át kellene rakatni. De csak várunk, hogy végül is lesz-e távfűtés vagy nem lesz. Volt, aki már konvektort szereltett fel a saját költségén, de ezt nem mindenki bírja anyagilag, ráadásul mostanában nem is lehet konvektort kapni. A Debreceni Ingatlankezelő Vállalattól sem kaptunk eddig konkrét választ. Pedig szeretnénk végre tudni: milyen jellegű fűtés lesz a bérházunkban: távfűtés lesz, vagy marad a jelenlegi?”

Mikor temetik be az árkokat?

Huszonnégy aláírással érkezett a hajdúszoboszlói Kossuth utcából levél. Egy mindinkább elharapódzó jelenségről írnak, ami sok városban tapasztalható.

„Idén augusztusban — nagy létszámmal — hozzáfogtak a hajdúszoboszlói Kossuth utca közművesítéséhez. Kiásták a mély árkot, aztán itt hagyták a nyitott árkot, a nagy földhányásokat. A munkások szerint majd csak tavasszal folytatják a munkát. De akkor miért fogtak

hozzá? Igen kényelmetlen és veszélyes helyzetbe hozták ezzel az utca lakóit. A téli tüzelőt, építőanyagot, terményt stb. az utca sarkáról ölben kell behordanunk a házak udvarára, mert az árok és a földhalmok miatt az utcába járművel nem lehet közlekedni. Bármikor beleeshetnek a mély árokba a gyerekek, kezük-lábuk törhet. Ráadásul, ha csak egyetlen nap esik az eső — sártengeré válik az utca. Különösen a 17—19—21—23—25. számú házak előtt nagy a földhalm, közel is van a házakhoz, nincs hova elvezetni a vizet, az mind a házak tövéhez folyik. Az iskolánál bokáig érő, immár mocsaras vízben kell átgázolnunk. Jön a tél. Nincs hová seperni a havat. Majd jön az olvadás. Járhatunk a sárban, vízben, hóleben. Szeretnénk tudni, hogy tényleg csak tavasszal folytatják a munkát? Ha igen, akkor is segítsenek valahogy abban, hogy ne legyen sártenger az utca.”

Jogos észrevétel. Debrecenben is tapasztalható, hogy sok helyen hozzákezdnek egy-egy közművesítési munkához, nagy létszámmal. Arkot ásna, utcákat zárnak le. Csak hogy a befejezés sokszor késik, hónapokig húzódik. Miért?

Megsüllyedt járdák, útburkolatok

Bár egyik olvasónk neve helyett csak azt írta alá, hogy „egy városi műszaki nyugdíjas”, mégis közreadjuk levelét, mert rendre visszatérő közérdekű problémáról ír.

„A debreceni Arany János utcában lakók és az arra járók gyakran tesznek rosszálló megjegyzést — és teljes joggal — amiatt, hogy az utca mindkét oldalán, szinte végig megsüllyedt a régi téglajárdára terített aszfalttréteg. Például mindjárt az utca elején egy közműves bontás rossz helyreállítás miatt mintegy 5 méter hosszúságban megsüllyedt a járda, és a szegély is. Láttam már ott idősebb nőt eselni. Az utca többi részén is baleseti veszélyt okoz a járda megsüllyedése. Esős időben ezekben a mélyedésekben megáll a víz, télen megfagy, síkos lesz a járda. Ráadásul az utcában nem egyenletes a közvilágítás, hiányzik néhány világítótest. Így aztán még veszélyesebbek a járdán levő süllyedések. Megemlíteném azt is, hogy a nagyalomás előtt az úttesten is van egy mélyedés, amely veszélyes a járművel közlekedőkre. Úgy gondolom, hogy e veszélyek megszüntetése halaszthatatlan az Arany János utcában is, a nagyalomás előtt is s mindenhol a városban, ahol ilyen van — márpedig van.”

Orkáncabát-festés felelősség nélkül

Gondoly Jánosné Vámospercs, Bancsi telep 23. szám alatt lakó olvasónk a Patyolat Vállalat egyik intézkedése miatt írt panaszlevelet. Szeptember 24-én két orkáncabát adott át a vállalat vámospercsi fiókjának: fessék be feketére. Vállalták. Befestették. Olvasónk azonban nem vette át, mert olyan gyűrött állapotban érkezett vissza

a két orkáncabát, hogy még a fiókvezető is visszaküldte. Aztán ismét visszaküldte a két kabát Vámospercsre — ugyanolyan gyűrött, mint előzőleg.

„Azt mondták: nem tudnak vele mit csinálni. Nem vettem át. Visszaküldték az orkáncabátok a vállalat központjába. Oda személyesen is bementem. Ott azt a választ kaptam, hogy nem tudnak mit kezdeni a két kabáttal, mert azok festését nem vállalják felelősséggel. Erről — amint a vállalat központjában közölték — a vámospercsi fiókvezető lett volna köteles engem felvilágosítani. Csak hogy a fiókvezető sem szóban, sem írásban ilyen utasítást nem kapott, csak az egyik sofőrtől üzenték neki: lehet orkáncabátfestést is vállalni. Írásban reklamáltam. A válasz elutasító volt: rossz anyagminőség miatt gyűrött mindkét kabát. Így aztán a két orkáncabát ma is a vámospercsi fióknál van, mert nem vagyok hajlandó átvenni. Ki fizeti meg a kárt?”

Gyér világítású újságúrus pavilon

A Hajdú-Bihari Napló november 4-i számában egyik olvasónk szövege tette, hogy a debreceni Széchenyi utca és Vörös Hadsereg útja sarkán levő újságúrus pavilon megvilágítása igen gyér. Dr. Deák Ignác, a Debreceni Postaigazgatóság vezetője a következőket válaszolta a panaszra.

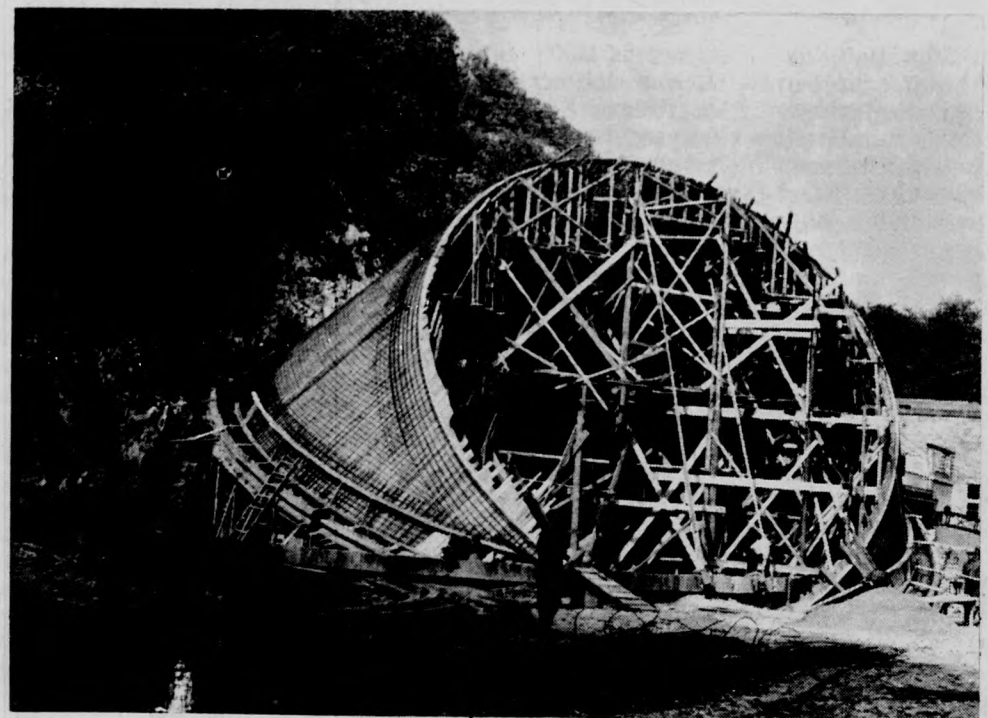
„Idén a debreceni Vörös Hadsereg útján levő régi, elavult hírlapúrus pavilonokat izléses kivitelű újjakkal cseréltük ki. A panaszlevélben említett pavilon a Debrecen Városi Tanács V. B. építési és közlekedési osztályának felhívására nem a régi pavilon helyére került, így nem tudtuk azonnal megoldani az új pavilon elektromos ellátását. Szeptember 15-én kértem az illetékes I. kerületi Tanács vegrehajtó bizottságától közterületfelhasználási engedélyt, azonban közlekedésrendészeti jóváhagyásra is szükség volt. Ezt október 31-én megkaptuk és november 5-én az új pavilon megfelelő világítását megoldottuk.”

Nincs szükség hulladékpapírra?

Kele Andrásné debreceni olvasónk levélben panaszolta el, hogy a debreceni Kút utcában levő MEH átvevőhelyen mintegy 20 kilogramm hulladék kartonpapírt nem vettek át tőle. Földi Ferenc, a Hajdú-Szabolcs megyei MÉH Vállalat igazgatója a levél alapján kivizsgálta a panaszt és a következőket közölte:

A levélben említett 20 kilogrammnyi papírt a panaszosnál — változatlan állapotban — találták, azaz vizesen. Így viszont a MÉH nem veheti át, mert a vizes papír sem tárolásra, sem feldolgozásra nem alkalmas. Megkérték Kele Andrásné, hogy száritsa meg a hulladék kartonpapírt és akkor bármelyik MEH átvevőhely köteles azt átvenni. A levél végén — amelyet a panaszosnak is megküldtek — a MÉH igazgatója megköszönte Kele Andrásné, hogy panaszt tett, mert így lehetőség nyílt a lakosság tájékoztatására a papírátvételről.

Miskolc-Tapolcán a már lebontott régi Tavifürdő helyén épül az új modern Tavifürdő. Az új fürdő félig nyitott, félig zárt lesz. Héj szerkezete betonból készült; legvastagabb része 16 cm a legvékonyabb 8 cm lesz. Jelenleg az ácsok és a betonvas szerelők dolgoznak az épületen. (MTI)

Huszonhét lelkes fiatal

Ha egy fiatal házaspár hét évi házasságot, közös, együtt és egymásért történő munka után vásárol egy szövetkezeti lakást és berendezel, vagy nekifog egy ház építésének, vagy összegyűjt egy fél kocsi-ra valót, azt mondják: lám milyen takarékosan, szépen élnek, lám, milyen sokra jutottak együtt...

Nyírábrányban van huszonhét fiatal, akik hét év után szintén elmondhatják önmaguknak és ha kell másoknak is: milyen sokra jutottunk együtt! Van házuk, van ifjúsági parkunk, vannak céljaink, terveink... A fiatalság sokszor nem tud mit kezdeni fiatalságával, sokszor nem tudja szívét-lelkét feszítő energiáját milyen cél szolgálatába állítani. Tudja, hogy kellene valamit kezdeni, kellene valamit tenni — de hogy mit és miként, erre már nehéz a feleletet megtalálni. Nos, a nyírábrányi fiatalok kivételek. Kivételek, amelyek erősítik a szabályt? Nem. Inkább kivételek, amelyek például szolgálnak másoknak, kivételek, amelyek remélhetőleg egyszer nem lesznek kivételek, amelyek előbb-utóbb általánossá válnak.

A nyírábrányi fiatalok közül néhányan hét évvel ezelőtt megalakították a termelőszövetkezetben a KISZ-szervezetet. Hamarosan tizennyolcan voltak, igyekeztek önmaguknak, egymásnak változatos programot, szórakozást keresni.

Czige Sándor községi KISZ-titkár így emlékszik erre az időre:

— Vetélkedőket, klubesteket rendeztünk, beszélgettünk, játszottunk, mindent, ami eszünkbe jutott. Nagyszerűen éreztük magunkat. Pedig nemigen volt semmi, csak a jókedv, a lelkesedés... A pártházban kaptunk néha helyet, ott jöttünk össze. Emlékszem, hogy még akkoriban villany sem volt a faluban, petróleum lámpa mellett játszottunk, szindarabokat, táncokat tanultunk... S ha elfogyott a közös petró, valaki mindig akadt, aki hazaszaladt, s teli kannával jött vissza...

A fiatalok éltek. Igazi fiatal életet. Lelkesen készültek műsorokkal, bemutatták azokat a község lakóinak. Lelkesedésük vonzotta a többieket is. Együtt dolgoztak a határőrség KISZ-eseivel, majd 1964-ben a területi alapszervezet is beleolvadt a termelőszövetkezet KISZ-szervezetébe, hiszen együtt jobban, könnyebben, eredményesebben tudtak dolgozni.

Még mindig nagy probléma volt a helyiség kérdése, ahhoz pedig, hogy szervezeti életet éljenek nagy szükség volt rá.

— Nem volt könnyű dolog „otthon” találni magunknak — mondja Czige Sándor — de végül csak sikerült. 1965-ben megkaptuk a régi mozi helyiséget, s a következő évben saját erőnkönkből igyekeztünk kitatarozni, rendbe hozni. Nem kellett mondanunk senkinek, hogy jöjjen dolgozni, mindenki látta, hogy mit kell csinálni, mindenki tudta mihez ért... Az asztalosok megcsinálták az asztalos munkákat, a festők festettek, a lányok meszelték, takarítottak... Belül már akkor sikerült rendbehozunk, s végre volt egy otthonunk, ahová bármikor hazamehettünk, ahol bármikor összejöhettünk.

Külsőleg akkor még nem tudták rendbehozni a KISZ-székházat, de két év múlva a járási KISZ-bizottság, a községi tanács és a termelő-

szövetkezet összesen húszezer forintot adott a KISZ-szervezetnek — látták, hogy érdemes a fiatalokat segíteni — s akkor kívülről is megszépült a KISZ-esek háza.

Volt tehát már ház, volt otthona a KISZ-szervezetnek. Itt folytatták a munkát, itt rendezték meg a megszeretett és mindig érdeknek talált vetélkedőket, baráti beszélgetéseiket, szórakoztató klubestjeiket. De a ház után még többre vágytak. Újabb terveket szöttek. Ifjúsági parkot szerettek volna létrehozni, ahol nyáron nagyszerűen lehet összejöveleket tartani. A KISZ-ház nagy udvara éppen alkalmas volt erre a célra. Csak segítség és a fiatalok további lelkesedése, áldozatvállalása kellett hozzá. Egyikben sem volt hiány.

Harmincezer forint volt az az összeg, amelyet a járási és községi tanács, a járási KISZ-bizottság és a termelőszövetkezet ajándékozott a fiataloknak. A segítség tehát megvolt. A pénzen kívül a termelőszövetkezet és a határőrök a szállítási munkákban is igen sokat segítettek a fiataloknak, akik több mint huszonnyolcezer forintnyi társadalmi munkát végeztek az ifjúsági parkban.

— Eppen úgy, mint a KISZ-ház rendbehozásakor, most sem kellett agítani, kérni, hogy jöjjenek a fiatalok dolgozni. Mindennap voltak ott fiatalok, akinek, ha csak egy kis ideje akadt, már ment is, és dolgozott. A községben felfigyeltek a nagy munkára, s mindenki kérdezte, hogy mi épül, mi lesz ott. Amikor megtudták, hogy ifjúsági park, akkor idősebbek, fiatalabbak, úttörők szombat-vasárnaponként eljöttek segíteni. S amikor már az avatás időpontját is kitűztük, még többen jöttek, még lelkesebben fádadozott mindenki azon, hogy szép legyen az ifjúsági park. Az avatásra pedig — bár borús, rossz idő volt — a község apraja-nagyja eljött, együtt ünnepelt velünk.

Az ifjúsági park tehát e nyáron megnyitotta kapuit. Mint a KISZ-titkár elmondta, először nem sokan jártak oda, de később egyre többen jöttek rá, hogy az ifjúsági parkban kellemesebben tölthetik az idejüket, mint a községben levő szórakozóhelyeken, a vendéglőben és a cukrászdában.

Amikor arról érdeklődtem, hogy a nyírábrányi KISZ-szervezet tagjai, ha férjhez mennek, megköszönnek, kimaradnak-e a KISZ-ből, mint ez általában tapasztalható, a következőket válaszolta Czige Sándor:

— Természetes dolog, hogy ha egy lány férjhez megy, vagy egy fiú megnősül sokkal kevesebb a ráérvő ideje. De itt nálunk azért ezek a fiatalok KISZ-tagok maradnak, s ha ritkábban is, de eljárnak a rendezvényeinkre. A közelmúltban éppen egy fiatal házaspár mondta nekem, hogy kevés az idejük, de bármikor szóljunk nekik, szívesen segítenek.

A nyírábrányi KISZ-fiatalok összejöveleken, vetélkedőkön, előadásokon és a szokásos csütörtöki találkozósaikon kívül számos KISZ-esküvőt és névadó ünnepséget is szerveztek már a községben. Dolgoznak, élnek, fiatalokhoz, KISZ-tagokhoz méltóan. És elmondhatják, hogy eredményesen...

Juhász Judit

A Pécsi Hőerőmű kazánjait úgy tervezték, hogy alacsony fűtőértékű, gyenge minőségű szeneket lehessen égetni bennük. Az elektromos energiát közepes minőségű szén, iszapszén, szenes meddő és évtizedek alatt felgyülemlett hulladékszenek kalóriájából nyerik. (MTI)

VARRÓNÓKET, FŰTŐT ÉS SEGÉDMUNKÁST FELVESZ A BŐRIPARI KTSZ. DEBRECEN, HATVAN UTCA 55.

Két fiatal szovjet művész hangversenye

Már a múlt év március 16-i budapesti hangversenyén feltűnt a fiatal Oleg Krsza hegedűművész, az 1963. évi turini Paganini-verseny győztese. A Zeneművészeti Szakközépiskola termében bemutatkozott szerdán a debreceni közönség előtt is, a nálánál még fiatalabb Tatjana Csekina zongoraművészével együtt. A hibátlan, magas színvonalú, teljesen kifogástalan előadásuk magától értetődött, hiszen mindketten a kijevi Zeneművészeti Főiskola tanárai. Koncertjük első felében Schubert-duót és Beethoven c-moll szonátáját játszották. Finom, lágy előadásuk igazi schuberti hangulatot árasztott, de a világfájdalmas, a kérelmetlen sorssal viaskodó Beethoven művészeite egyelőre még nem az ő világuk. Ha majd az élet viharai megedzik mindkettőjüket, elérkeznek ennek átélésére is, mert a fiatal művészek még nem jutottak el egyéniségük teljes kibontakozásához. Am Krsza Stradivariususában ebben is pompásan zengett, gyönyörűen, bárszonyosan hangzott. Ha a zongoraszólamban akadt is kis bizonytalanság, az a lapozó ügyetlenségnek számlájára írható.

Koncertjük második felében Prokofjev I. f-moll szonátáját hallottuk, mely jutalmat nyert 1946-ban. Ezt a híres szerző Ojsztrahnak dedikálta, aki Krsza mestere volt. Mint Prokofjevnek gyakori, itt is előtérbe került a szándékosan „fanyar” melodiavezetés, a bizarr ötletek sűrítése. A mestersen felépített finálé aszimmetrikus, „sánító” ritmuskombinációi remekül hatottak a valósággal hőiesen lendületes interpretációjukban. Bámúlhattuk Krsza rendkívül egyenletes futamtechnikáját, kristálytisztá intonációját. Partnere,

Csekina egyéniségéhez is úgy látjuk ez jutott legközelebb. Objektív jellegű tolmácsolásuk valószínűleg remekelt, meggyőzően kifejezésre jutott általuk Prokofjev művészeti irányja, a Neue Sachlicheit stílusának zenei tükörképe. Külön elismerést érdemel a hegedűművész csalahatatlán, biztos memóriája. Mindhárom szonátát kívülről, kotta nélkül játszotta, bár ezeket, mint kamarazenet a szokáshoz híven mindenki hangjegyből adja elő. Krsza is, Csekina is valószínűleg mindent matematikai pontossággal betervez. De hiányzik művészi produkciójukból az „önmegfelekedés”. Igaz, sohasem csúszik „számítási hiba” magasrendű előadásukba.

Ravel Tzigane-nal zárták műsorukat (mely a szerző 1924-es önvallomása szerint a magyar rapsozódiák modorában fogant). Mind ebben, mind a ráadásul előadott Paganini Szonatinában megkapóan kitárulkoztak a hegedűs virtuóz kvalitásai. Zengő akkordjai, „üveghang” sorozatai kifogástalanok voltak. Erőfeszítés nélkül oly könnyedén, bravúrosan oldja meg a nehéz problémákat, hogy aki nem járatos a hangszer technikájában, észre sem veszi, mennyi „buktatót” kerül ki a kitűnő művész. Az úgyszintén ráadásként előadott Debussy Prelűdében lírikus elképzelése jutott homlokterbe.

Tatjana Csekina zongoraművésznő hűen, eredményesen követte a hegedűs elgondolásait. Ha nem is mutatkozott minden számában egyéni jelleg, rendkívül pontos, figyelmes muzikálásával hozzájárult az est sikeréhez, s elősegítette a hegedűs elsőrendű produkcióját.

Sonkoly István

LABORCZ FERENC SZOBRAI DEBRECENBEN

A Kossuth Lajos Tudományegyetem diszudvarán az idén már másodszor találkozunk szoborkiállításal. Amerigo Tot művei után ismét egy eredeti stílusú szobrász, nagy jelentőségű művészegyeniség munkáit láthatja a közönség: Laborcz Ferencét.

A szobrászat nemcsak azért legnehezebb fajtája a művészetnek, mert benne az anyagnak a szó legszorosabb értelmében vett ellenállásával kell megküzdeni, s így az alkotóhoz a művészetnek nemcsak szellemi, hanem fizikai erejére is szüksége van. Legnehezebb azért is, mert a szobrászat művészi tárgyainak változatossága a legkorlátotabb. E műformában van legkevesebb lehetőség a kísérletezésre, így kevesebb benne az új irányzat, iskola, és kevesebb az újító is. Nem véletlen, hogy több a jó festőnk, mint a jó szobrászunk — egy nagy szobrász bemutatkozása tehát ünnep számunkra is, a művészeti élet számára is.

Laborcz szobrászatát jól ismeri a művészetkedvelő közönség e kiállítás előtt is. Különösen 1964-es székesfehérvári gyűjteményes kiállítása óta vitatkoznak dimenziális túlzásairól, fantasztikusan szikár szobrairól. Az expresszív formái irányzat azonban, amelyen az időtájt haladt, nem vált nála véglegessé és végérvényessé. Őt évvel ezelőtti tárlatátogatóit meglepni az a robbanásszerű formateremtő és kísérletező kedv, amelyről új szobrai tanúskodnak.

Am Laborcz nemcsak vitatott, hanem sikeres művész is. Nem lényegtelen vonása sikerének, hogy művei ott élnek az emberek között, köztereken, középületek falán, gyárak előtt. Többnyire figurális kompozíciók ezek, előző korok hagyományaiából kinőve, korszerű transzformációban. Am érdemes megfigyelni, hogy a megrendelések objektív tematikája mivel alakul Laborcz keze alatt, hogy a miskolci kórház *Léptő fiúja*, a gyöngyösorsói *Mátrai Vénusz* vagy az eszri vaskovácsról, *Fazola Henrik*ről készült szobra miként ölel át nagyobb, átfogóbb szellemi területet a vállalt témánál. Ezek a művek — mint azt a megnyitón Major Máté akadémikus is kihangsúlyozta — visszautasítják azt a vádat, hogy Laborcz szobrászata pesszimista.

Másról van ezekben a művekben szó. Arról, hogy az objektív téma — például egy munkás alakja — már nem fejezhető ki a modern ember számára a szobrászat konzervatív eszközeivel. A mo-

dern művészi alkotás általában (még egy megrendelés, tehát az adott téma keretén belül is) a művész személyiségéről, belső életéről, világhoz való viszonyáról is beszél. S mi lenne árulkodóbb Laborcz filozófiájáról, mint az, hogy még absztrakt kompozíciói is levegős, de emberektől zsúfoltt közterekre kíváncsnak. Példának említhetjük *Térforma* című alumínium tervét. Ez a monumentális kompozíció — legalább tiszteresére nagytípus — emberek közé vágyik, valamelyik új, üveg és beton középület elé. Ott érné el igazi hatását, ahol Laborcz többi szobra: künterén — s ahol a művész nyomtatékos válasza is lehetne azoknak, akik az absztrakt művészet emberi tartalmát és időállóságát ma még megkérdőjelelik.

Az absztrakció, bár korábbi műveiben is jelen volt már (*Terhesanya*) e kiállításig érett Laborcz stílusává. Új és izgalmas szobrai közé tartozik a *Vonulat* című alumínium szobor. Ennek két kisebb tanulmánytervén figyelemmel kísérhetjük a mű érlelődési folyamatát. De nemcsak az új, hanem a hagyományos anyagok is újszerű felhasználásban jelennek meg itt. Amerigo Totnál is megfigyelhetjük, miként használja fel a fa természetes erejét, repedéseit, görbeseit. Laborcz új, absztrakt dombozművein is dominálnak a fa természetes tulajdonságai, de sokkal finomabb — majdnem azt írtam: költőibb — hatást ér el velük, mint Tot.

Mostanában nagy divat a vívódás és a kísérletezés a művészetben. Sokan visszaélnék ezzel, és félig kész, vagy sikertelen, álmodern műveket „fémjelveznek” vele. Laborcz művei szemmel láthatóan vívódás és kísérletezés útján jönnek létre, ám — mint a Debrecenben most látható 38 szobor bizonyítja — a mester nem műhelyét, álmatlan éjszakáit nyújtja át ezen a kiállításon sem, hanem a végeredményt, a nagy-szerű művet.

Dicsérettel kell szólnunk a kiállítás rendezéséről (*Kovács Béla* munkája) és arról, hogy az egyetlen diszudvara, nyugtalan tagolt-sága ellenére is, ideális kiállítóterem. Bízunk abban, hogy az ideai kiállításokat hasonló, európai színvonalú bemutatkozások követik majd ebben — a művészek és látogatók számára egyaránt ideális — „kiállítóteremben”.

Ladányi Mihály

Az újságírás klasszikusai

Pethő Sándor (1885–1940)

Pethő Sándor a magyar antifasiszta újságírás sajátos sorsú, érdekes alakja. 1885-ben született. Kolozsvárott, Nápolyban és Hallében járt egyetemre. Történelem-földrajz szakos tanári diplomát szerzett, tanított is 1924-ig. Néhány történelmi munkája is megjelent. Közben természetesen újságírással is foglalkozott, 1912–14-ben például az *Élet* című hetilap szerkesztője volt. 1920-tól a jobboldali, nacionalista *Magyarság* című lap főszerkesztője, majd 1934 és 1938 között főszerkesztője. 1924-től kizárólag irodalmi és publicisztikai tevékenységet folytatott. Jónéhány politikai és történelmi tanulmányt (pl. *Világostól Trianonig*, *Viharos emberöltő* stb.) adott ki, s számszerűen is tekintélyes mennyiségű újságcikket írt. 1938-ban fordulat következett életében és pályájában. A *Magyarság* a nyilasok kezére került, ezért Pethő Sándor otthagyta az újságot. Egyre inkább

felismerte a fenyegető fasiszta veszélyt, s egyre inkább tartott a német befolyás túlzott megnövekedésének következményeitől, ezért 1938. augusztus 20-án napilapot indított *Magyar Nemzet* címen, amelyben szembefordult a fasiszmussal, a hitlerizmussal. Kitűnő munkatársi gárdát toborzott: Parragi György, Katona Jenő, Wesselényi Miklós, de többször írt a lapba Székely Gyula is. Az egyértelműen polgári orgánus jelszava „A magyar nemzet magyar maradjon” volt. Bár a szókimondás sem volt ellenükre, inkább a sorok közti politikálást, a passzív ellenállást választották harcmódnak. Az újság irodalmi és kulturális cikkeiben is állást foglalt a demokrácia mellett és burkolt formában igyekezett tájékoztatni az olvasókat a valóságos helyzetről. Személy szerint Pethő Sándor magas színvonalú cikkeivel is hozzájárult a lap sikeréhez — a liberális polgári körökben nagy népszerűségnek örvendett, a hivatalos kormányzat annál inkább támadta —, s bár írásai legitimista és szellemtörténelmi beállítottságról tanúskodnak, egyértelműen német- és fasiszmusellenesek. 1940-ben egyébként élesebbre fordult a *Magyar Nemzet* antihitlerista hangja. Ellenfelei ezt már megsokallták és 1940. augusztus 25-én Pethő Sándor rejtélyes körülmények között autószerencsétlenség áldozata lett.

A korszellem és Magyarország

(RÉSZLET)

(MAGYAR NEMZET, 1938. SZEPTEMBER 11.)

A nyilasnővény nem a magyar flóra terméke, hanem olyan gyökerzetű palánta, amelyet dilettáns kertészek idegen földről ültettek el a magyar barázdákba. Nem is egy ellenállhatatlan és egyetemes korszellemnek magyarországi kiütökése, amelyet világhódításában éppoly dőreség lenne föltartóztatni, mintha valaki a légköri telítettség viharfellegeire ágyúval lövöldözne. Bebizonyítottuk, hogy a magyar szellemi elit vagy hűvös távolságban tartja magát a mozgalomtól, vagy elutasító magatartást tanúsít vele szemben. Mély fontosságú tümenény ez a magyar szellemi élet történetében.

Egy népket szellemi avantgardistái se tartottak ugyanis ily bensőséges kapcsolatokat az európai eszmékkel, mint a magyar géniusz képviselői. S egy irodalom se próféta vagy fejezte ki oly hiánytalan pontossággal a nemzetlet nagy rendűléseit s az európai közszellem rezdüléseit, mint a magyar írók, tudósok és költők fejedelmi köztársasága. Mióta Európa szellemileg is egységes világrész, a magyarság részvétele kontinensünk minden nagy világnézeti és ideológiai átalakulásában nyomon követhető és tettenérhető. Szent Istvántól kezdve a román és gót hűbériség s a renaissance és barokk rendiség, a reformációtól egészen a múlt századbeli liberalizmusig, a magyarság szelleme állandó európai lendületek hatása alatt állott. Szenczi Molnár Alberttől és Pázmány Pétertől egészen Petőfi és Ady forradalmáig a magyar csak olyan áramlatokból vonta ki magát s zárkózott el faji és nemzeti egyéniségének természet- és történetalkotta védművek közé, amelyek nem voltak általános jelentőségűek, amelyek inkább szembefordulást, mintsem a kapcsolatot jelentették Európa szellemvilágával s amelyek jobbadán egyik vagy másik nagy nemzetnek hatalmi akaratát burkolták.

Mihelyt legjobbjaink arra a megismerésre jutottak, hogy valamely deklarált korszellem idegen szándékok keletkezése, nyomban folgerjedezett bennük fajuknak ideg- és ösztönvilága, hogy a csapdát elkerülhessék. S mert ez az idegen lélek kifoghatatlanul ideleményes volt, hogy saját politikai egyéniségének expanzióját a korszellem csomagolásában tájálja felénk, a magyar ezzel az importtal szemben finnyás volt, válogató és kritikus.

E szempontból a magyar — német kapcsolatok áttekintésének eredményei a legtanulságosabbak és leg-

feltűnőbbek. Tudjuk, hogy a keresztvizelet előző Poligrin passauai püspök papjai permetezték Árpád földjére. Noha a buzgó német főpap a császárhoz intézett jelentéseiben csodás sikerekről számolt be, a valóság az, hogy a hithirdetés és a tényleges tömegmunkáját szláv és olasz papok végezték s hogy Piligrin misszionáriusai inkább ellen-szenvet, mint rokonérzést váltottak ki a magyarságból. A másik, nem kevésbé figyelemreméltó jelenség az, hogy a XVI. századeleji hitújító mozgalom lutheránus prédikátorai inkább csak a német városi polgárság lelket hódították meg. Kell, hogy valami titka légyen ezzel szemben Kálvin igehirdetői átütő sikerének a szín- és fajmagyarság nagy tömegeiben. A genfi reformátor francia volt. Magyarországi igehirdetői sehol és sohasé kelthették azt az aggodalmat, hogy itt valamely idegen nemzet imperializmusa jelentkezik az új hit magvetőinek munkájában. Ami az ágostai reformációnak aránylag csak kevésbé sikerült a magyar népnél, a genfi reformáció úgyszólván felgöngyölytette a régi hit arcvonalát. Az ellenreformáció is azért nem aratott olyan döntő sikert nálunk, mint például a latin világban, mert a Habsburgokon keresztül többé-kevésbé azonosulni látták a katolicizmus diadalát az osztrák — német eszme diadalával. Azt is tudni kell, hogy a régi árpádi királyok hatalma tömörebb és koncentráltabb volt akármelyik európai hűbéri monarchiánál. Az Anjouk és a Hunyadiak idejében a magyar király nagyobb úr volt akármelyik európai testvérénél vagy kartársánál.

A magyar utálta a politikai igát, de vállalta az erős kormányzatot, s valljuk meg: rá is szorult a fékre és a zablára sűrű keleti véralkata. Viszont a XVII. és XVIII. századbeli fejedelmi abszolutizmus minden igyekezete szétporlott a magyar rendiség és a magyar nép törhetetlen ellenszegülésén. A magyar nemcsak azért utasította vissza az önkényuralmat, akár annak napkirályi, akár nagyfrigyési formájában, mert ragaszkodott létének alapelveiben az alkotmányos szabadság intézményeihez, hanem azért, sőt talán elsősorban azért, mert ez a fejedelmi abszolutizmus egy idegen hatalmi akaratnak, azaz a nagynémet eszmeinek a korjelmeze.

Mária Terézia Bécsset a nagy katolikus német birodalom metropolisává fejlesztette ki. Elődeinek har-

cos módszerein is változtatott, amikor az egységes császári monarchiába bennünket is nem beerőszakolni, hanem beédesgetni iparkodott. S íme: ez a Bécs, amelyet a németesítés nagy hatalmi és kultúrközpontjává avatott a nagy királynő s amelyet fel kellett volna szivnia a magyar szellem eredetiségét és önállóságát, a magyar lélek nagy önmagáraeszmélésének színhelyévé vált. Bessenyei és társai a német császárvárosban a francia és az olasz szellem szikráján lobbantották fel a magyar irodalmi renaissance lángját. A Nyugattal való kapcsolat e szellemi jogfolytonosságának ereje és hagyománya lüktetett Széchenyi reformmozgalmában, amely sokkal inkább állott angol — francia, mint német hatás alatt. A negyvenes évek elitjének legnagyobb élménye volt Lamar-tine és Lammenais szelleme, talán nagyobb, mint a német romantikáé. S míg a frankfurti Szent Pál templom doktrínérjei, megelőzve magát Schwarzenberget is, egy olyan birodalomról álmodoztak, amely Hamburgtól az Al-Dunáig terjed, e tervkövacsolások a magyar függetlenségi harc szavazta meg. Kossuthék London, Párizs és Torino felé fordították tekintetüket s az európai demokráciák szentszövetségében reménykedtek az európai önkényuralmak szentszövetsége ellen.

Valójában a hatvanhetes korszakban jutott nálunk döntő túlsúlyra a német szellem szuggesztív, a nyugati lélek közel nyolc évszázados varázslatával szemben. Ennek a túlsúlynak kirajzolódásában a magyarság szellemi térképén, kétségkívül része volt a német Ausztriával való államjogi és a Hohenzollern-császársággal való szövetségi kapcsolatunk, valamint a német tudományosság páratlan lendületének, amely Szédán után mérföldes csizmákkal hozta be a francia és az angol szellem régebbi expanziójának eredményeit. Ha politikailag a magyar függetlenség eszmének parlamentáris csoportjai valamenynyire ellensúlyozták is ezt a befolyást, iskolai rendszerünk és tudományos műveltségünk csaknem maradéktalanul jutott a német — osztrák szellem fennhatóságára. Ez a jelenség annál feltűnőbb, mert a birodalomtól és Ausztriától távolabb eső Balkán tovább is megmaradt a francia — angol szellem igézete alatt...

Óreg haverom, Lóg Oszkár úgy ült megszo-kott presszónkban, mint egy rakás szerencsétlenség. Pedig anyagbeszer-zőből főmóssá avan-zsált, amióta nem lát-tam. Ezért kellő tiszte-lettel ereszkedtem le hozzá. Bávatagon bá-mult felém. Magába ön-tötte kihált feketéjét és az én konyakomat, fel-ugrott és lemondó le-gyintéssel harsogta: „Nincs más hátra, csak a Duna!”

Majdnem futva tettük meg az utat. Beugrot-tunk a belső terembe. Itt végül elpanaszolta, hogy a Déli-Esti Hírha-rang „Írjunk együtt”

rovatában megjelent a hön szeretett cége, a Kugligolyó Gömbölyítő KTSZ. Hogy nem egé-szen gömbölyű a kugli-golyó, hanem itt-ott du-

Dudor a kugligolyón

dori. És emiatt Kákán-cso Mónika panaszt tett, hogy férje elvesztette a vasárnapi ebédet. Ugyanis a kugligolyó nem oda ment, ahova a férje küldte. És most mindenki lenézi a Kug-ligolyó Gömbölyítő KTSZ-t.

És itt jön a baki. Fél-beszakítottam Oszit egy „miért nem írod meg?”

költői kérdéssel. Rám bámult, hōsi pózba vág-ta magát és elviharzott. A másnapi Hajnali Har-sonában megjelent Osz-i válasza. A három becsü-

bolyítás közügy lett ná-lunk. Az érdekeltek ke-rek és csiszolt monda-tokban a saját igazukat bizonygatták formás le-velekben, amelyekre a nyomdászok három má-szakban szedtek ki, hogy a nagy vita sajtóigényét kielégíthessék. Sőt a rá-dióban még éti mesét is mondtak a gyerekeknek „Hogy gurítsunk” cím-mel.

Sok a tekekedvelő, de nincs kugligolyónk. Ami van, az is dudori. És Lóg Oszkárnak azt a balga tanácsot adtam, hogy írja meg. És ő írt. Pedig jobb lett volna, ha meős létére írt. Már-mint dudorokat.

Barbarits Miklós

Váratlan eredmények az NB I-ben

1969 bajnoka: Ú. Dózsa

A labdarúgó NB I-ben újból váratlan eredmények születtek. Ezúttal ismét kikapott a Ferencváros, mégpedig Dunajvárostól, a Népstadionban, az MTK pedig a Hungária körúton a Komlótól szenvedett vereséget. Eredmények.

Újpesti Dózsa—Egri Dózsa 2:0 (1:0). Újpest, 10 000 néző, vezette Bíróczki, G.: Kiss (50') és Bene. — **Vasas—Pécsi Dózsa 3:2 (2:1).** Pécs, 8000 néző, vezette Szegedi, G.: Mészöly, Tóth, Farkas, illetve Bercezi és Rádi. — **Dunajvárosi Kohász—Ferencváros 2:1 (0:0).** Népstadion, 4000 néző, vezette Hegyes, G.: Vég, Simon (11-esből), illetve Andrikska (50'). — **Rába ETO—Csepel 4:0 (2:0).** Győr, 3000 néző, vezette Vincze dr. G.: Korsós, Keglovich, Somogyi és Stolez. — **Komlói Bányász—MTK 1:0 (0:0).** Budapest, 3000 néző, vezette Bircsák, G.: Prockl. — **Diósgyőri VTK—Szombathelyi Haladás 0:0.** Diósgyőr, 7000 néző, vezette Borzasi. — **VM Egyszerűs—Tatabányai Bányász 2:2 (1:1).** Tatabánya, 4000 néző, vezette Wottava, G.: Hernádi és Szabó, illetve Halapi. — **Salgótarjáni BTC—Bp. Honvéd 2:1 (0:0).** Salgótarján, 7000 néző, vezette Münz, G.: Répás és Básti (11-esből), illetve Kozma.

A labdarúgó NB I. állása

1. Ú. Dózsa	29	20	7	2	82:25	47
2. Bp. Honvéd	29	17	8	4	61:26	42
3. Ferencváros	29	15	9	5	54:28	39
4. Vasas	29	17	3	9	71:43	37
5. Rába ETO	29	12	9	8	52:35	33
6. Pécs	29	13	5	11	38:35	31
7. Csepel	29	11	9	9	36:35	31
8. Tatabánya	29	9	8	12	31:41	26
9. MTK	29	9	7	13	43:53	25
10. Salgótarján	29	10	5	14	29:38	25
11. Szombathely	29	7	11	11	26:42	25
12. Komló	29	5	13	11	20:26	23
13. Diósgyőr	29	7	8	14	28:48	22
14. Dunajváros	29	5	9	16	26:41	20
15. Egyszerűs	29	6	8	15	29:51	20
16. Eger	29	5	6	18	22:63	16

Előre? Győr?

A labdarúgó NB I. B-ben még csak az a kérdés, melyik csapat lesz a harmadik kieső. Ez pedig az utolsó, a következő fordulóban dől el — a BKV Előre, illetve a Győri Dózsa van veszélyeztetve. Eredmények: Szálitók—Szegedi EOL 4:2 (1:2), Ganz-MAVAG—Váralpatai Bányász 2:0 (1:0), Békéscsaba Előre—Kecskeméti Dózsa 1:0 (1:0), Ózdi Kohász—Nagybányai Bányász 2:0 (1:0), BKV Előre—Oroszlányi Bányász 1:0 (0:0), Zalaegerszegi TE—Miskolci VSC 3:0 (2:0), Szolnoki MTE—Győri Dózsa 1:1 (0:0), Székesfehérvári MAV Előre—Bp. Spartacus 2:1 (1:1), Pécsi Bányász—Videoton 5:1 (3:1).

A labdarúgó NB I. B állása

1. Videoton	33	23	3	7	88:44	49
2. SZEOL	33	18	8	7	63:41	44
3. ZTE	33	15	10	8	61:33	49
4. Pécsi B.	33	15	9	9	51:39	39
5. B.-csaba	33	14	8	11	48:41	36
6. Spartacus	33	12	11	10	57:48	35
7. Váralpata	33	15	5	13	43:37	35
8. Oroszlány	33	12	8	13	38:37	32
9. Kecskeméti	33	11	9	13	51:34	31
10. Szálitók	33	11	9	13	37:41	31
11. Szf. MAV	33	12	7	14	37:41	31
12. SZMTE	33	9	13	11	35:43	30
13. MAVAG	33	11	8	14	34:42	30
14. Ózd	33	11	7	15	38:42	29
15. Előre	33	8	12	13	29:38	28
16. Győri Dózsa	33	8	11	14	39:55	27
17. MVSC	33	7	8	18	26:62	22
18. Nagybányai	33	8	4	21	29:73	20

SAKK

D. SPARTACUS—TIPOGRÁFIA 7:7

Vasárnap a sakk NB I-ben is befejezték a bajnoki idényt. Debrecenben került sor a D. Spartacus—Tipográfia mérkőzésre — a Spartacus a jobb helyezéért küzdött. A hajráig a debreceniek két ponttal vezettek, azonban a befejezés előtt két kedvezőbbnek látszó állást döntetlenre rontottak, s a verseny 7:7 arányban eldöntetlenül végződött.

A Spartacusból Török mester szép ellenámadással győzött Bán mester ellen, Bódisz aktív védekezéssel szerzett egész pontot, a két ifjúsági, Balogh és Tóth is nyert. Aranyás, Sipos, Kálmár, dr. Daróczy, dr. Szarvas és dr. Viszokay eldöntetlenül végzett, míg Filip (Barczátó), Kovács L. és Sőregyházy, valamint dr. Nagy vereséget szenvedett.

DEAC—Bp. Ságvári SE 9:3. Budapest, lejátszott NB II-es csapatbajnoki mérkőzés. A DEAC-ból dr. Kovács, Bercezi, Réthi, dr. Kántor, Ferenčí, Osz, dr. Lakatos, Szilasi J. győzött, Sipos, Oros eldöntetlen eredményt ért el, míg Biro és Toth kikapott.

Veszélyben a debreceni csapat

MAFC—DEAC 3:2

Vasárnap kora délután Debrecenben játszották le a MAFC—DEAC férfi NB I-es röplabda bajnoki mérkőzést. A kiesési rangadót a MAFC 3:2 (12.—10.—13.—11, 14) arányban megnyerte és helyet cserélt a DEAC-cal. A mérkőzésen jól kezdtek a debreceniek, azonban a fővárosi csapat jobban bírta erővel, és a hajrában, az ötödik játszmában ez döntött. Jók: Máthé, Pócs, Gréts, illetve Pelel és Halász. A DEAC vereségével az NB I. első csoportjából kieshet a második csoportba. Még egy forduló van hátra.

A férfi röplabda NB I. állása I. csoport

1. Csepel	27	26	1	78:15	53
2. Ú. Dózsa	27	23	4	72:20	50
3. Bp. Honvéd	27	19	8	66:29	46
4. Vasas	27	17	10	60:33	44
5. Bp. Spartacus	27	10	17	36:60	37
6. TFSE	27	8	19	32:65	35
7. MAFC	27	3	24	15:76	30
8. DEAC	27	2	25	16:77	29

SPORTSZERŰ BEFEJEZÉS

Sok veszélyes labdát hártott az MGM kapusa. Képünkön Szabó II. tisztáz.

A labdarúgó NB II-ben sportszerű kezetek közt fejezték be a bajnoki idényt a debreceni csapatok. Debrecenben az MGM Vasas és a DVSC bajnokságot vívott egymással sportszerű küzdelem, melyet az MGM Vasas megérdemelten megnyert. A D. Honvéd Bocskai a fővárosban fejezte be az idényt, a fővárosi győloves vereséget szenvedett.

MGM VASAS—DVSC 3:1 (1:0)

Elégé kellemes időben került sor vasárnap délután az MGM Vasas—DVSC NB II-es labdarúgó bajnoki mérkőzésre. A Vágóhid utcai pályán 3500 néző előtt játszották le a mérkőzést, Zsolt bíróskodása mellett. A két csapat.

MGM Vasas: Szabó II. — Vasas, Kádár, Sidó, Pál, Oláh, Molnár, Kovács II., Krasznai (Móré), Szabó I., Gyömbér. — DVSC: Szabó II. — Szabó I., Vachter, Lipók, Vaczlavik (Papp — 66. p.), Nagykaposi, Rozgonyi, Dócsa (Potyók — 56. p.), Andorkó, Rácz, Vasvári.

Már a mérkőzés elején akadtak helyzetek. A 8. percben Molnár az MGM Vasas részére megszerezte a vezetést. 1:0. Később Vasvári lötte kapu mellé a labdát, igen jó helyzetből. Ezután Rácz, majd Szabó I. rúghatott szabadot az MGM kapujára. Utóbbi labdájá a felső lécezt érintve hagyta el a játéktér. A 36. percben Dócsa beadása a felső lécezt érintve pattant ki az alaponalulra. Három perc múlva Dócsa az ótós sarkáról a kifutó Szabó II. lábára rúgta a labdát — szöglet. Később, egy másik szögletnél Vachter bombafejese került el az MGM kapuját.

Fordulás után változatos volt a játék. A 63. percben a DVSC védői nem tudnak eredményesen beavatkozni és az MGM támadásvezetése befejezésül Gyömbér a kímolduló Szabó II. mellett az üres kapuba rúgta a labdát. 2:0. Középkedés után, a DVSC támadása végen Potyók öt méterről az üres kapu fölé vágta a labdát. A 70. percben Rozgonyi jól adott be balról, Andorkó az ótósón egyedül állt, ő azonban a kapu fölé fejt. A 81. percben Vachter elnevezett egy előrelépt labdát, Szabó I. megszerezte és a kifutó kapus mellett a DVSC kapujába rúgta. 3:0. Egy perc múlva Potyók javíthatott volna, azonban közvetlen közelről ismét a kapu fölé küldte a labdát. Két perccel a befejezés előtt Rozgonyi egyedül vitte fel a labdát, tisztára játszottá magát és nyolc méterről védhetetlenül gólt lőtt. 3:1.

Nyílt, sportszerű mérkőzést játszott a két csapat. Az MGM Vasas nagyobb erőbedobással küzdött, de végeredményben az döntött, hogy melyik csapatnak játszik jobban a támadóssá. Az MGM csatárai jól kihasználják a helyzeteket, jobban tudták tartani a labdát, nem csapoktattak. Ezzel szemben a vasutas támadók nem moogtak eleget, s a kínálkozó helyzeteket sem tudták kihasználni. A nagyobb becsúgyval küzdő MGM Vasas megérdemelten győzte le a bajnokságot nyert DVSC-t. Kitüntet: Szabó II., Kádár, Pál, Oláh, Szabó I., Kovacs II., illetve Lipók, Nagykaposi, Rozgonyi.

dár, Pál, Oláh, Szabó I., Kovacs II., illetve Lipók, Nagykaposi, Rozgonyi.

PÉNZÜGYÖR—D. BOCSKAI 4:0 (3:0)

A fővárosban 600 néző előtt, Lukács bíróskodásával került sor a Pénzügyör SE—D. Honvéd Bocskai bajnoki mérkőzésre, melyen a debreceniek Paulusz — Patal, Szabó III., Koller, Zámbo, Kendernai (Veres), Szabó I., Mezei, Stefan, Nagy, Tóth (Szabó II.) összeállításban játszottak.

A támadásba lendült hazai csapat már a 7. percben vezetéshöz jutott: Hartmann félmagasan a kapu bal oldalába lötte a labdát. 1:0. Közben a Bocskaiól Tóth megsérült, akit kórházba szállítottak. A továbbra is támadó hazai csapat a 17. percben újabb gólt ért el, ezúttal a kifutó Kisházi a kímolduló Paulusz mellett lötte a hálóba. 2:0. A 25. percben egy veszélyes lövést Paulusz csak kiütni tudott és a résen levő Koroly tiz méterről a kapuba lött. 3:0. A hátralevő időben is a hazai csapat játszott fölényben.

Szűntet után is a Pénzügyör kezdemenyezett, majd labrakapott a Bocskai is. Az 56. percben Szabó I. lövést szögletre hártotta Domján, később Kendernai labdáját védte a Pénzügyör kapusa. A 67. percben Stefan az üres kapuba sem tudta berúgni a labdát. A 69. percben Süle a 16-osról a jobb felső sarokba talált. 4:0. A 83. percben 11-eshez jutott a hazai csapat — Kisházi a felső lécre lötte a buntetőt.

A játékdíj legnagyobb részében a Pénzügyör támadott és megérdemelten győzött. A debreceni honvéd egyedüli lelkes játékaért illethei dícséret. Kitüntet: Mózes, Kisházi, Koroly, Süle, illetve Szabó I., Kendernai és Nagy.

A labdarúgó NB II. Keleti csoportjának többi eredménye: Jászberényi Lelhel—Kiskunfélegyházi Vasas 1:1 (1:1), Ceglédi VSE—Budafoki MTE Kinizsi 2:1 (1:1), Szolnoki MAV—Mezőkovácsházi Petőfi 3:0 (1:0), KISTEXT—Szegedi Dózsa 2:0 (0:0), Kecskeméti TE—Köbányai Túzálló 4:0 (1:0).

A labdarúgó NB II. Keleti csoportjának 1969. évi végeredménye

1. DVSC	30	16	10	4	42:17	42
2. Jászberény	30	17	6	7	47:35	40
3. Budafok	30	16	7	7	39:29	39
4. Pénzügyör	30	13	10	7	42:29	36
5. KISTEXT	30	13	8	9	44:36	34
6. Kiskunfélegyháza	30	13	7	10	48:46	33
7. Sz. MAV	30	13	7	10	44:23	33
8. Gyula	30	10	11	9	39:30	31
9. MGM Vasas	30	10	10	10	42:33	30
10. SZVSE	30	11	8	10	36:37	30
11. Cegléd	30	11	6	13	51:44	28
12. Sz. Dózsa	30	10	7	13	43:41	27
13. Bocskai SE	30	8	9	13	48:58	25
14. KTE	30	8	7	15	38:51	23
15. K. Túzálló	30	5	7	18	27:65	17
16. Mezőkovácsháza	30	4	4	22	22:77	12

Győztek a DVSC birkózói

A szabadfogású birkózó NB I-es csapatbajnokság során vasárnap délelőtt újabb négy mérkőzést bonyolítottak le Debrecenben, a Petőfi általános iskola tornatermében felállított két szőnyegen. Előbb a debreceni csapatok léptek szőnyegre, a DVSC és a D. Honvéd Bocskai. A DVSC megérdemelten nyert a versenyekkel legyőzte a Bp. Spartacust, és nem sok hiányzott ahhoz, hogy a D. Honvéd Bocskai felülkerelkedjen a Szondy SE-n. A Bocskai vereséget szenvedett, bár jogosnak vélt óvással megtámadta az eredményt, de a versenybírósg elutasította a D. Bocskai óvását.

Eredmények.
DVSC—Bp. Spartacus 6:4. Vezette Nemesi és Palocz. A DVSC-ből különdíjat kapott Kovács J., az ügyes Doró és Lázár érdemelnek dícséretet. A Spartacus szupernehézben, a DVSC 48 kg-ban nem állított versenyzőt. Gy.: Oliveti, Rádi, Lázár, Doró, Kovács J. és

Szabó L., illetve Gaál, Piazza, Molnár és Major.

Szondy SE—D. Honvéd Bocskai 5:5,4. A Bocskai az alsó és a felső súlycsoportban nem állított versenyzőt. A mérkőzés a Vass—Mazó összecsapason dőlt el, melyen a bírák téves ítélettel sújtották a debreceni Maczót. A győzelmet Seres J., Nagyvárad, Vass, Sallai, Vigh, illetve Varga, P. Nagy, Deák és Csokai szereztek. A Nemeth—Lévai mérkőzés eldöntetlen hozott.

FTC—Vasas 5:5, Bp. Honvéd—Csepel 8:2.

A szabadfogású birkózó NB I. állása

1. Bp. Honvéd	4	3	1	—	29:5:10:5	7
2. Szondy SE	4	3	—	—	21:19	6
3. Vasas	4	1	3	—	22:18	5
4. FTC	4	2	1	20	20	5
5. Csepel	4	2	—	2	18:15:19:5	4
6. DVSC	4	2	—	2	18	4
7. Bp. Spartacus	4	—	1	3	15:5:23:5	1
8. D. Bocskai	4	—	—	4	12:5:26:5	—

VIRÁG A PÁLYÁKON

Vasárnap délután fejeződtek be labdarúgásban a bajnoki küzdelmek. Kedves színlója volt több mérkőzésnek, hogy az egyik csapat virágcsokrokkal üdvözölte a másikat — a bajnokot. A DVSC pályán az MGM Vasas játékosai, vezetői üdvözölték a bajnokságot nyert DVSC gárdáját, a nagyérdemi stadionban a D. Elektromos kedveskedett virágokkal a DEAC játékosainak és Püspökladányban, a mérkőzés végén a megyei bajnokságot nyert VPSK-t üdvözölte ellenfele, Báránd abból az alkalomból, hogy az NB III-ba került fel a vasutas csapat. Jóleső érzés ilyen jeleneteket látni.

RÓZSAHEGYI KATALIN

Ezúton mondunk hálás köszönetet mind azoknak, akik felejthetetlen halottunk temetésén megjelentek, ravatalára virágot, koszorút helyeztek, és mély bánatunkban részvétük nyilvánításával osztoztak.

A gyászoló család

MÉLY FÁJDALOMMAL TUDATJUK, HOGY SZERETETT JÉRM, ÉDESAPÁNK, FIAM, VÖNK, TESTVÉRÜNK, SÓGORUNK, KERESZTAPÁM ÉS JÓ ROKONUNK.

TAKÁCS JÓZSEF, a Tanács Ruhaiipari V. dolgozója

76 éves korában váratlanul elhunyt. Felejthetetlen halottunkat f. hó 27-én, csütörtök délelőtt 11 órakor fogjuk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Rákóczi utca 50.

BÉREZCKI FERENC

nyugdíjas

40 éves korában, hosszu, súlyos szenvedés után elhunyt. Felejthetetlen halottunkat f. hó 26-án, szerdán délután 1 órakor fogjuk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Kishégyesi út 280.

MÉLY FÁJDALOMMAL TUDATJUK, HOGY SZERETETT TESTVÉRÜNK, SÓGORUNK ÉS JÓ ROKONUNK.

GYÖRÜSI ANDRÁS nyugdíjas

87 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. Felejthetetlen halottunkat f. hó 26-án, szerdán délután fél 1 órakor fogjuk a Köztemető II. o. ravatalozójából, a polgári szertartás után örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család

HÍREK

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS kedd estig: Változóan felhős, párássá, hajnali és a reggeli órákban egy-két helyen ködös idő, többfelé esővel. Elénk, időnként erős déli, délnyugati szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: kedden 8—13 fok között. (MTI)

ARAMSZÜNET lesz Debrecenben november 28-án 8-tól 15 óráig a Sas után és a Tóthfalusi téren.

ARANYLAKODALOM DEBRECENBEN. Id. Balla Gábor és felesége, Kálmán Katalin november 22-én ünnepelte házasságkötésének félévszázados jubileumát Debrecenben, a III. kerületi Tanács házasságkötő termében. A hetvenhat éves idős embert és hetvenéves feleségét a ritka ünnep alkalmából gyermekei, unokái, testvérei, rokonai és számos jóbarátja köszöntötte.

SZILÁGYI ELEK festőművész kiállítását nyitották meg november 23-án, vasárnap délután a bal-mazujvárosi művelődési központ kiállítótermében, melyen 15 alkotás mutatja be a hajdúböszörményben élő festő. Megnyitá Thoma László művészettörténész mondott. A kiállítás december 7-ig tekinthető meg.

SZÁVALÓVERSENYT rendezett felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából a Püspökladányi Járás KISZ-bizottság a járás fiatal versmondóinak részvételével. A verseny döntőjét november 23-án, vasárnap délelőtt tartották meg Püspökladányban. A verseny győztese Szöllösi Erzsébet középiskolai tanuló. Az első hat helyezett könyvtálatomban részesült.

BEFEJEZŐDÖTT a Bethlen Gábor innepi hét rendezvénysorozata, amit a Bethlen Gábor Közgazdasági és Postaforgalmi Szakközépiskola, a Megyei Művelődési Központ és a Déri Múzeum rendezett az egykori fejedelem debreceni látogatásának 350. évfordulója alkalmából. Az innepi hét záró rendezvénye az a műsoros est volt, amit november 24-én, hétfőn este a Hungaria Kamaraszínházban rendeztek meg.

A BERETTYÓUFALU JÁRÁSI KÖRHÁZ dolgozói is bekapcsolódtak a „Televíziót az iskoláknak” mozgalomba, s egy televíziót vásároltak az újrírás iskolának. A televíziót a napokban adta át a körház dolgozóinak nevében dr. Gyerván Imre az újrírás általános iskola tanulóinak, akik nevében Kinces Béla igazgató mondott köszönetet. A kis ünnepségen az úttörők műsort adtak — írja tudósítónk, Tikász László.

A NAPOKBAN POLGÁRON, a járási művelődési házban tartotta meg ülést a Vöröskereszt járási vezetősége. Az ülésen dr. Szőőr Zoltán, a megyei tanács vb szociálpolitikai csoportjának vezetője tartott előadást, amelyben ismertette a vöröskeresztes tagok és aktivisták tennivalóit a családvédelem feladatokról. A felvilágosító munka szükségességéről dr. Csinády László járási közegészségügyi főorvos tartott előadást. Mindkét előadáshoz igen sokan szölköztek hozzá, elmondva velük kapcsolatos véleményüket, javaslataikat.

FÖLDRAJZ Lengyelország 1945. utáni gazdasági, társadalmi és leíró földrajzi változásairól tart előadást a Művész moziban november 26-án, szerdán este 6 órakor dr. Borsy Zoltán. Bemutatják a „Lengyel szvit” és a „Látogatás Zakopaneban” című kisfilmeket is. (A földrajzi szabadegyetem rendezvénye).

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, sógorunk és jó rokonunk,

TAKÁCS JÓZSEF, a Tanács Ruhaiipari V. dolgozója

76 éves korában váratlanul elhunyt. Felejthetetlen halottunkat f. hó 27-én, csütörtök délelőtt 11 órakor fogjuk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a rom. kat. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Rákóczi utca 50.

Kiesett a DASE

Négy pont előnnyel nyert bajnokságot a DEAC

Az „északi” kapunál támad a fehér mezű DEAC. (Sárkány L. felv.)

A labdarúgó NB III-ban a DEAC bajnoksápa egygólos vereséget mért a D. Elektromosra, s a fősoklások négy pont előnnyel szereztek meg a bajnoki címet, miután a Hajdú Vasas Tégláson pontot vesztett Tuzsárral szemben. A kiesés körül az utolsó forduló döntött. Az már az elmúlt heten biztos volt, hogy Törökszentmiklóss mellett a D. Kinizsi a második kieső, de hogy melyik a harmadik, az csak vasárnap dőlt el. A DASE ellenlébasai, a Szolnoki Kilián és Nagykovács hajdú-bihari csapatok ellen győztek, s így megelőzték a fősoklásokat. (A csapatot csak az mentette volna meg, ha a kilenc NB III-as csoportban benne lett volna a két legjobb 14. helyezett közt.)

Eredmények.
DEAC-D. Elektromos 2:1 (1:1). Nagyszerű stadion, 200 néző, vezette Kreiszl. DEAC: Pálchuber — Puskás (Loós — 70. p.), Bene, Csapó, Fohn, Bíró II., Benze, Hegedűs, Tóth, Kiss, Szabó. — D. Elektromos: Kelemen — Nagy, Varsányi, Vadon, Bodnár. — Kocsis, Csentes (Tóth L.), Juhász, Konyha, Szatmári, Tóth M. A 25. percben Konyha az Elektromosnak szerezte meg a vezetést, melyet a 43. percben kiegyenlített a DEAC: Hegedűs — Szabó — Kiss volt a labda útja. Kiss egy méterrel fejejt a hálóba. Szünet után csökken a játék irama. A 65. percben Fohn beadását Szabó fejével továbbította a kapuba. Pár perc múlva Konyha megsejtült és végleg elhagyta a játékteret. A 88. percben az ötösök itél a játékevető köztvetett szabadrúgást a DEAC ellen. Valamennyi DEAC-játékos a gólvonalon állt, de a legutolsó labdát Juhász kapu mellé küldte. Megérdemelten nyert a DEAC a sportszerű mérkőzésen. Kíttűntek: Bene, Csapó, Bíró II., Szabó, illetve Varsányi és Konyha.

Tuzséri MEDOSZ-Hajdú Vasas 2:2 (0:0). Téglás, 200 néző, vezette Bartha. Hajdú Vasas: Kun — Fábrián, Szabó, Tóth Z., Horváth (Tóth B. — 70. p.), Tóth L., Rózsa, Gües, Kiss S., Salamon, Hukta. A mérkőzés elején Salamon és Rózsa hibázott jó helyzetekben, később kiegyenlített lett a játék. Az 58. percben Koncz a vendégeket juttatta vezetéshez, melyet három perc múlva Rózsa fejségóllal kiegyenlített. A 65. percben Hukta fejsége került Tuzsér kapujába, de a 70. percben Révész közelről kiegyenlített. Elénk játék, igazságos eredmény. Kíttűntek: Tóth Z., Tóth L., Rózsa, illetve Zilahy és Révész.

Nagykovács MEDOSZ-Hajdúszoboszlói Booskai 3:2 (2:0). Nagykovács, 300 néző, vezette Magyar. Hajdúszoboszlói: Pinczés — Kiss, Szikszai L., Némethy I., Magyar Gy., Cseke, Némethy II., Piczil, Halas, Mikle, Bujdosó. A nagykovácsi csapat lendületesen kezdett, és kétgólos előnyre tett szert. Fordulás után a vendégszámot nem sikerült kiegyenlítenie a lelkesen küzdő Nagykovács ellen.

Mátészalkai MEDOSZ-DASE 2:2 (1:0).

Mátészalka, 400 néző, vezette Bokor. DASE: Csank — Balla, Kovács I., Konyári, Molnár, Huszti, Krakkó, Ulveczki (Kovács II. — 75. p.), Vársárhelyi, Némethi, Balogh. Nagy harc folyt a kiesési rangadón, melyen igazságos eredmény született. A debreceniek góljait Ulveczki és Vársárhelyi szereztek. A csapatból Némethi játszott dicsegetesen. A hazai csapat az egy ponttal elkerülte a kiesést, a DASE nem.

Szolnoki Kilián-Hajdúböszörményi Booskai 3:0 (0:0). Szolnok, 100 néző, vezette Ajler. Hajdúböszörményi: Répánszky — Vajda, Magyar, Lakatos, Nagy I., Tardi, Szarka, Balogh, Nagy II., Csatári, Gottdiener. Az első negyedóránban a bősörményiek játszottak főnyelven. A 15. percben Lakatos felelése miatt kiállították. Az 52. percben — a vendégek szerint leshelyzetből — gólt érték el a hazaiak, majd Répánszkyt is kiállították a játékevető. A kilenc főre csökkent Booskai ellen az 55. majd a 76. percben Patai, illetve Szabó újabb gólokat ért el. A 86. percben a szolnoki Tóthot kiállították, majd kiállították Jók: Patai, Karkusz, Szabó, illetve Vajda, Tardi és Balogh.

Törökszentmiklósi Vasas-D. Kinizsi 2:1 (1:1). Törökszentmiklós, 200 néző, vezette Tivadar. D. Kinizsi: Dézsán — Kubosi, Tóth A., Tóth J., Farkas, Mile, Rábai (Seres), Oláh, Ori, Simkó, Nagy Z. (Z. Papp). A már két kiesőnek számító csapat alacsony színvonalú mérkőzést vívott egymással. A lelkesebben játszó együttes megérdemelten nyert. A gólok sorrendje: Antal (öngól — 18. p.), Porhanda (39. p.) és Sándor (65. p.). Jók: Porhanda, Sándor, illetve Mile és Simkó.

Mezőtúri Szabó Lajos SE-Záhonyi Vasutas 3:0 (2:0). Mezőtúr, 300 néző, vezette dr. Gyöngyössi. A hazai csapat könnyen nyert a tartalékosan kiálló vendégek ellen. Gólszerzők: Jantosa 2 és Bodzsár.

Nyírbátori Dózsa-Szolnoki Vegyiművek 3:2 (3:2). Szolnok, 200 néző, vezette Vincze S. Változatok, jó iramú játék, igazságos eredmény. Gólvörök: Erzse, Papp, Mile, illetve Bíró és Mihályi.

A labdarúgó NB III. végeredménye

1. DEAC	30	19	5	6	65:28	43
2. Hajdú Vasas	30	15	9	6	48:32	39
3. Hajdúszoboszló	30	13	8	9	50:35	34
4. D. Elektromos	30	15	4	11	47:39	34
5. Sz. Vegyiművek	30	14	5	11	44:34	33
6. Nyírbátor	30	11	10	9	45:36	32
7. Tuzsér	30	12	7	11	54:47	31
8. Záhony	30	11	8	11	36:41	30
9. Hajdúböszörmény	30	11	6	13	39:33	28
10. Mezőtúr	30	11	5	14	46:51	27
11. Mátészalka	30	11	5	14	34:49	27
12. Sz. Kilián	30	10	7	13	39:51	27
13. Nagykovács	30	8	11	11	34:49	27
14. DASE	30	10	6	14	30:40	26
15. D. Kinizsi	30	7	7	16	32:48	21
16. Törökszentmiklós	30	4	8	18	25:59	16

Ingyenes művezetőképző

tanfolyamokat indítunk 8 hónapos tanfolyamra jelentkezhetnek építőipari, szakipari és szerelőipari szakmunkások.

szakmunkásképző

10 hónapos tanfolyamra betanított munkások, közműves, ács-állványozó, szobafestő-mázoló, víz- és gázvezeték-szerelő, központifűtés-szerelő és villanszerelő szakmára.

gépkezelőképző

6 hónapos tanfolyamra férfi segédmunkások és kubitások jelentkezhetnek. A tanfolyamok január 5-én kezdődnek, de a jelentkezések előjegyzését megkezdtük. A tanfolyam ideje alatt jó kereseti lehetőséget, munkásszállást és ebédet biztosítunk. Különféle, idenyipótlékot, szerszámhasználati díjat és utazási hozzájárulást fizetünk. Érdeklődők levelezőúton kérjenek részletes tájékoztatást.

Bács megyei Állami Építőipari Vállalat, Kecskemét, Klapka u. 34. sz.

Tűz és béke Egyiptomban

Harc a műveltségért

A győzelem e tekintetben a nemzet létét jelenti. Századunkban ez alól nincs kivétel. Egyiptom sem az. Kis túlzásai azt is állíthatom, hogy minden ezen múlik. Az új Heluánok felépítése, hogy megfelelő nehézipar legyen, a meghódított homok újabb feddán ezrei, hogy a korszerű agrotechnika segítségével nagyobb legyen a kenyér, s a nép ma még nagy többsége feljebb kerüljön arról a színvonalról, amit a létminimumként megállapított napi huszontöt piastert jelent. Ennek viszont egyik alapfeltétele, hogy meglegyen a szükséges iskolai végzettség, ami nálunk az érettségi színvonalát jelenti.

A kötelezően előírt iskolai osztályok elvégzése tehát létkérdés a szó legszorosabb értelmében. Ezzel együtt nehéz behizonyítani — elsősorban a szülőknél, és különösen falun —, hogy gyermekeik iskoláztatása egyetemes nemzeti érdek. Persze, ezen az egyetemes nemzeti érdeken belül nagy súlyjal jelentkeznek az egyén érdeke.

Pontosan úgy, ahogy ez nálunk van. Ha Egyiptomban felépül egy új gyár, az abban elhelyezett eszközök kezelése, munkára bírása a kellő technikai, szakmai és általános műveltség nélkül lehetetlen. Hisz az új gyárakban már a huszadik század van jelen, és ahogy lassan megszokjuk, töményen.

Az új, most növe nemzedéknek már nyilván könnyebb dolga van és lesz. De még nagy számban van jelen a régi nemzedék, s ennek tagjai — többször utaltam már erre — még hetven-nyolcvan százalékban analfabéta. Így az írásos anyagok, könyvek, újságok, folyóiratok stb. nem jutnak el hozzájuk, nincs hasznukra. Marad tehát a szó, a televízió és az országos mozgalom az analfabétizmus elleni küzdelem számára.

Élnek is ezzel maximális mértékben. Ebben a vonatkozásban is forradalom van. Kulturális forradalom, a szó legszorosabb értelmében.

A rádió naponta majd húsz órán át sugározza az úgynevezett általános programot. E programban kapott helyet az a kulturális misszió, mely az általános műveltséget kívánja emelni. Fele szórakoztató műsor, mely szórakoztatás természetesen irányított, nem öncélú. A hírek és a kifejezettek kulturális műsor mintegy harminc százalék. Tíz százalékban részese az úgynevezett vallási program.

Tíz éve van rendszeresen a rádióban réteg-műsor. Gondosan szerkesztett, szlektált műsorral van szó a nők, a fiatalok, a munkások, a parasztok és az értelmiség számára. Ez a műsor naponta nyolc órán át hallgatható.

Ezt is említenem már, de szükségét érzem újra leírni: még a nagyon szegény — nálunk házalónak mondanánk — mogyorós tarka kocsiján is ott volt a tászkarádió. De láttam tászkarádiót a cipőpucoló fiú kezében is. S miközben

vendégének cipőjét ragyogóvá tette, mellette szót a rádió. De vannak kávéteremek — sajátos egyiptomi „vendéglátó egység” ez, se nem presszó, se nem kávéház, se nem kisvendéglő, de mindegyik is ugyanakkor —, ahol a kért étel vagy ital mellé, kérhet a vendég egy tászkarádiót is. Sokszor volt olyan érzésem, hogy ahogy a homok mindig, mindenütt

jesztésnek tartott műsor. Három csatornán sugároz a tévé, naponta 57 órát. Nyilvánvaló: a tévé a jövő szolgáltatásba állított, nagyhatalú fegyver. Jól forgatják.

Az iskolai oktatás eltér az európaítól, eltér a miénktől. Az elemi iskolának megfelel az úgynevezett primary school, ami hat évig tart. Ez kötelező minden

Az új nemzedéknek már könnyebb dolga lesz...

jelen van Egyiptomban, ugyanúgy a rádió is.

A televízió tekintetében sem állnak rosszul. A hivatalos statisztika szerint minden negyedik-ötödik családnak van tévékészüléke. S ez nagy dolog. Éppen a műveltségért folytatott harcban. A tévé egyszerű eszköz az analfabétizmus ellen. Házhöz szállítja a tudást, és lehetővé teszi a szegényeknek nélküli tanulást. Csendes magányában, családja szűk körében a legönérzesebb ember is szívesebben próbálhatja a betűvetést.

A tévében naponta rendszeresen látható egy úgynevezett reggeli program, ami megfelel a nálunk ismert iskolatelevízióknak. Ez mindennap hat órán át látható. Abban különbözik a miénktől, hogy az egyiptomi iskolatévében az egyetemek számára is van műsor. De természetesen, minden oktatási forma helyet kap. Külön sugároznak műsora a szülőknek, ebben pedagógiai, pszichológiai ismereteiket kívánják bővíteni. S még valamit: az iskolatévét arab, angol, francia és német nyelven hallgatható. Van speciális nyelvtanítás is. Egyiptomban sem ismeretlen a nekünk is kedves ismerős Walter and Conny sorozat. Mindezek mellett az iskolatévé műsora könyvalakban is hozzáférhető.

Az esti műsor a szokásos összetételű, talán abban más, hogy nagyobb súlytal kap helyet benne a nálunk ismeretter-

gyermek számára, ehhez az állam viszonylag nagy segítséget is ad, de nincs elég állami iskola. A magán- vagy egyházi iskolák viszont meglehetősen költségesek. A primary school követi a preparatory, ami előkészíti a középiskolának számító secondary schoolra. Ezek mindegyike három-három évig tart. S aki ezt elvégzi, azt tekinthetjük érettségizetnek. Elhelyezkedés esetén ez azzal az előnyvel jár, hogy havonta 15 font körül kereshet. Ez öt fonttal kevesebb átlagosan, mint amennyit az első három évben az egyetem elvégzése után kaphat a fiatal.

Az egyetem gyakorlatilag mindenki számára hozzáférhető. Viszont rendkívül kemények a felvételi követelmények, komoly és mély tudásra van szükség ahhoz, hogy valaki a felvételi vizsgán sikerrel megállja helyét.

Az állam tehát sokat tesz — erjének, eszközeinek megfelelő mértékben —, hogy Egyiptom sikerrel vívja meg a műveltségért folyó harcot. De az erőfeszítések nem hagyhatnák alább, s még hosszú időnek kell eltelnie, hogy megforduljon az arány, és a lakosság 70-80 százaléka legyen írástudó.

Ez talán a mai Egyiptom legteresebb öröksége, ami a múltból reá szállott, s amiért elsősorban a 70 évig tartó angol gyarmati elnyomás a felelős.

Szóllósy Tibor
(Következik: Találkozások)

Püspökladány bekerült az NB III-ba

KIESETT A MEGYEI BAJNOKSÁGBÓL: BÁRÁND, HORTOBÁGY, BÖDÖNHÁT

A megyei labdarúgó-bajnokság vasárnapi, utolsó fordulójában a listavezető Püspökladányi VSK biztosan győzött a már hetekkel ezelőtt kiesőnek számító Báránnd ellen, és megszerezte a bajnoki címet. Ezzel a nagy hagyományokkal rendelkező PVSZ újabb magasabb osztályban, az NB III-ban szerepelhet. A megyei bajnokságok kiesettjei: Báránd, Hortobágy és Bödönhat. Egyébként a kiesés szempontjából fontos mérkőzéseken érdekes eredmények születtek.

Eredmények.
Püspökladányi VSK-Báránnd TSE 4:0 (3:0). Püspökladány, 600 néző, vezette Ladányi. Püspökladányi: Máté — Fekete, Szabó, Makai, Harangi, Varga (Takács I.). Kaba, Nagy (Takács II.), Zsányi, Laskai, Rábai. Báránnd: Háti, Bodnár, Csegedi, Balla, Cs. Szabó, Vigh, Parti, Kiss, Katona, Ulveczki, Csókási. Már a 2. percben Laskai megszerezte a vezetést, a 34. percben Kaba 25 méterrel talált a hálóba, majd a 45. percben Takács II. góljával már 3:0-ra vezetett a bajnokjelölt. Szünet után őt(!) kapufát lőtt a PVSZ, a 68. percben Zsányi beállította a 4:0 arányú végeredményt. A jó iramú, sportszerű keretek közt lezajlott mérkőzésen a PVSZ még nagyobb arányban is nyerhetett volna. Kíttűntek: Rábai, Laskai, Takács II., Harangi, illetve Háti, Bodnár és Vigh. — Ifjúsági: Püspökladányi VSK-Báránnd TSE 5:1 (1:1).

Balmazújvárosi TSE-Nádudvari TSE 4:2 (2:0). Balmazújváros, 500 néző, vezette Pencz. Balmazújváros: Csibi — Béke, Lupó, Kányási, Sári, Soróczki, Varga (Üri — 70. p.), Tarr, Ferenczi, Páll, Hegedűs. — Nádudvar: Bartha — K. Nagy, Kézi, Katona, Czibere, Zagonyi, Szűcs, Kálmán, Lukács (Lovas), Csetneki, B. Nagy (Berettyán). A változatos, sportszerű mérkőzésen megérdemelten győzött a hazai együttes. A nádudvariak védői ezúttal gyengébbek játszottak. A gólokat Páll 2, Ferenczi és Hegedűs (11-esből), illetve Kálmán 2 szereztek. Jók: Lupó, Sári, Tarr, illetve Katona és Szűcs. — Ifjúsági: Balmazújvárosi TSE-Nádudvari TSE 3:0 (1:0).

Nagylétai Vörös Meteor-Komádi TSE 6:1 (3:1). Nagyléta, 300 néző, vezette

Oroszáti. Nagyléta: Szatmári — Berki, Szilágyi, Kelemen, Alucz, Tóth, Tomka, Bun, Ambrus, Kovács, Szabó (Kozma). — Komádi: Benedek — Oravecz, Szabó L., Bere, Szabó S., Mucska, Szűcs, Krucsó, Papp, Csarnó, Balogh. Lelekesen játszott a hazai csapat. A vendégek közül a 82. percben Csarnó sportserültenséget, a 85. percben Benedeket, mert a játékevetőhöz vágta a labdát, a 87. percben Balogh sportserültenséget (mindhárom komádiak) kiállította a játékevető. Gólszerzők: Kovács 2, Szabó 2 (egyiket 11-esből), Bun és Kelemen, illetve Csarnó szereztek. — Ifjúsági: Komádi TSE-Nagylétai Vörös Meteor 2:2 (2:1).

Berettyóújfalui SE-D. Építők 3:2 (2:0). Debrecen, 200 néző, vezette Hutczki. BUSE: Kiss — Kapás, Szabó Gy., Szabó K., Karácsony, Buczi, Horváth, Bara (Agódi), Papp, Pántya, Csentes. — D. Építők: Nagy, Tim, Hüse, Kiss, Szigeti, Vámos, Góz, Tim (Ungay), Mészáros, Faluska, Bujdosó. Változatos iram, közepes színvonalú játékot a találkozó. A vendégek veszélyesebb támadásokat vezettek és megérdemelten győztek. A gólok sorrendje: Papp (18. p.), Pántya (26 p.), Szigeti (52. p.), Horváth (56. p.), Faluska (80. p.). Kíttűntek: Szabó Gy., Pántya, Papp, illetve Szigeti és Mészáros. — Ifjúsági: D. Építők-Berettyóújfalui SE 7:1 (4:0).

D. Előre Volán-Hortobágyi MEDOSZ 2:0 (0:0). Debrecen, 100 néző, vezetők Topa. D. Előre: Erdel — Szabó, Molnár L., Sörös, Kozák, Petrics, Nagy, Tóth, Urbán, Varga, Molnár R. — Hortobágy: Pásztor — Róth, Kovács, Széll, Posta, Inces I., Bereczki, Inces II., Kaposi, Baranyai, Katona. A jobban játszó debreceni csapat biztosan nyert. A gólokat Molnár R. (55. p.) és Varga (75. p.) szereztek. Kíttűntek: Nagy, Petrics, Kozák, illetve Pásztor és Széll. — Ifjúsági: D. Előre Volán-Hortobágyi MEDOSZ 4:0 (3:0).

Derecskei Petőfi-Polgár 0:0. Derecske, 200 néző, vezette Topcsiev. Derecske: Kiss A. — Szóllósy, Kiss S., Kovács, Román, Lénárt, Nagy, Varga, Hadházi, Labancz, B. Nagy (Kiss M.). — Polgár: Fige — Makó A., Ferenczi, Zombori, Kecskeméti, Hajzer, Várkonyi,

Rigó, Makó I., Sándor, Bellák. Igen jó iramú, változatos játék folyt ezen a mérkőzésen. A vendégszámot részlegesen az egyik pontra, Kíttűntek: Kiss S., Román, Hadházi, illetve Fige (a mezőny legjobbjai), Hajzer és Makó I. — Ifjúsági: Derecskei Petőfi-Polgár 5:0 (5:0).

Hajdúszoboszlói Földgázbányász-Bödönhat MEDOSZ 3:1 (1:0). Hajdúszoboszló, 200 néző, vezette Király. H. Földgázbányász: Simon — Juhász, Himmer, Bánki, Jakab, Császai (Kukli), Z. Papp, Papp, Loós (Doró), Konya, Jenei. — Bödönhat: Kapus — K. Papp, Zombori, Görömbel, Polgár, Képes, Sérés, Nagy, Oláh, Csepregi, Kapusi, Közeps iramú, változatos mérkőzés. A vendégszámot kapushibák miatt vesztett. Gólvörök: Császai 2, Jenei, illetve Oláh. Jók: Z. Papp, Papp, Konya, Jenei, illetve Sérés és Csepregi. — Ifjúsági: Hajdúszoboszlói Földgázbányász-Bödönhat MEDOSZ 3:0 (0:0).

Kabai MEDOSZ-Sárrétudvari TSE 5:1 (2:1). Kaba, 300 néző, vezette Bozók. Kaba: Tóth — Sotányi, Biri, Nyilas, Jób, Molnár I., Molnár S., Szarvas (Tonka), Bojtí, Kíle, Gede. — Sárrétudvari: Fodor — Míle, Gali, Dobos, Kiss I., Szabó, Tóth, Sveda G. (Kiss II.), Sveda E., Czeglédi, Varga, Lanyha küzdelem — a vendégszámot alárendelt szerepet játszott. Gólszerzők: Kóti, Dede (11-esből), Bojtí, Molnár I., Mile (öngól), illetve Czeglédi. — Ifjúsági: Kabai MEDOSZ-Sárrétudvari TSE 2:1 (1:1).

A megyei bajnokság végeredménye

1. Püspökladány	30	18	10	2	56:23	46
2. Balmazújváros	30	21	3	6	69:24	45
3. Nádudvar	30	18	6	6	60:32	42
4. D. Építők	30	17	2	11	59:36	36
5. Komádi	30	15	4	11	58:43	34
6. Derecske	30	12	9	9	48:35	33
7. D. Előre Volán	30	13	7	10	65:48	33
8. Sárrétudvari	30	15	2	13	46:44	27
9. H. Földgázbányász	30	11	5	14	36:44	25
10. Polgár	30	9	7	14	35:42	25
11. Berettyóújfalui	30	10	5	15	32:46	25
12. Kaba	30	8	8	14	36:49	24
13. Nagyléta	30	9	6	15	38:54	24
14. Bödönhat	30	9	5	16	33:50	23
15. Hortobágy	30	7	6	17	30:40	20
16. Báránnd	30	3	5	22	26:91	11